

30 fallprofiler

För 30 av de 50 företagen har Sveriges Konsumenter gjort korta sammanställningar av bakgrunden till att företagen svartlistats. Under varje fall framgår även vilka av de svenska fondförvaltarna som investerar i företagen samt deras betyg på ansvarsarbetet gällande fallet.

Företag	Händelse	Land
General Dynamics	Tillverkning av olagliga vapen	USA
Singapore Technologies Eng.	Tillverkning av olagliga vapen	Singapore
Lockheed Martin	Tillverkning av olagliga vapen	USA
Hanwha Corporation	Tillverkning av olagliga vapen	Sydkorea
L-3 Communications (1)	Tillverkning av olagliga vapen och kränkningar av mänskliga rättigheter	USA
L-3 Communications (2)	Kränkningar av mänskliga rättigheter och humanitärätten	Irak
Poongsan	Tillverkning av olagliga vapen	Sydkorea
Textron	Tillverkning av olagliga vapen	USA
Alliant Techsystems	Tillverkning av olagliga vapen	USA
Elbit systems Ltd	Kränkningar av humanitärätten och mänskliga rättigheter	Palestina
Raytheon	Tillverkning av olagliga vapen	USA
Alstom (1)	Kränkningar av mänskliga rättigheter	Sudan
Alstom (2)	Kränkningar av humanitärätten och mänskliga rättigheter	Palestina
Alstom (3)	Korruption	Flera länder
GenCorp Inc	Tillverkning av olagliga vapen	USA
Vedanta Resources	Miljöförstöring och kränkningar av ursprungsfolks rättigheter	Indien
Sterlite Industries	Miljöförstöring och kränkningar av ursprungsfolks rättigheter	Indien
BAE Systems	Tillverkning av olagliga vapen	Storbritannien
Wal-Mart Inc	Kränkningar av fackliga rättigheter och dåliga arbetsförhållanden	USA
Boeing	Tillverkning av olagliga vapen	USA
EADS	Tillverkning av olagliga vapen	Frankrike
Finmeccanica	Tillverkning av olagliga vapen	Frankrike
Honeywell International	Tillverkning av olagliga vapen	USA
Dongfeng Motor Group	Kränkningar av vapenembargo	Burma
Northrop Grumman	Tillverkning av olagliga vapen	USA
Serco Group Plc	Tillverkning av olagliga vapen	Storbritannien
Safran SA	Tillverkning av olagliga vapen	Frankrike
Freeport McMoran Copper & Gold	Miljöförstöring och kränkningar av mänskliga rättigheter och ursprungsfolks rättigheter	Indonesien
Rio Tinto Plc	Miljöförstöring och kränkningar av mänskliga rättigheter och ursprungsfolks rättigheter	Indonesien
Shell (Royal Dutch)	Miljöförstöring och kränkningar av mänskliga rättigheter	Nigeria

General Dynamics

Tema	Tillverkning av olagliga vapen
Land	USA
Svartlistat av	8 av 8 förvaltare ¹
Sammanfattning	<p>General Dynamics är involverat i kärnvapenprogram och förbjudna klustervapen. Företaget deltar i uppgraderingsprogram för det amerikansk-brittiska kärnvapensystemet Trident II D5, samt har fått flera underhållskontrakt. Ett av General Dynamics dotterbolag bygger även atomubåtarna Ohio som är centrala i det amerikanska kärnvapensystemet. Kärnvapen strider till sin natur mot centrala principer inom humanitärätten och kärnvapenländernas uppgraderingsprogram kritiserar för att strida mot nedrustningsprincipen i icke-spridningsavtalet.</p> <p>General Dynamics har även tillverkat flera typer av klustervapen som är förbjudna enligt Konventionen mot klustervapen. Klustervapen är förbjudna eftersom de i hög utsträckning skadar och dödar civila. Enligt Handicap International är 98% av offren från klustervapen civila. Företaget har ingen policy som utesluter fortsatt tillverkning av förbjudna klustervapen.</p>
Relevanta konventioner och normer	<p><u>Kärnvapen</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Icke-spridningsavtalet (1970)• Genèvekonventionerna (tilläggsprotokoll 1977) <p>Enligt icke-spridningsavtalet ska kärnvapenländerna i FN:s säkerhetsråd inte bara förhindra spridningen av kärnvapen till andra länder utan även verka för total nedrustning av befintliga kärnvapensystem. Det finns en bred internationell kritik mot att denna nedrustning går för långsamt och att de senaste årens uppgraderingsprogram strider mot nedrustningsprincipen i avtalet. Kärnvapen strider även till sin natur mot centrala principer inom humanitärätten, mer specifikt Genèvekonventionerna, vilket Internationella domstolen i Haag slog fast 1996. Nedrustning och icke-spridning av kärnvapen har länge varit en hörnsten i svensk utrikespolitik. Sverige ingår i New Agenda Coalition, en grupp på sju länder i FN som leder kravet om en striktare efterlevnad av icke-spridningsavtalet, inklusive ett moratorium mot uppgradering av kärnvapensystem. FN:s generalförsamling har flera gånger de senaste</p>

¹ ABP (Holland), Danske Bank, Folksam, Första till Fjärde AP-fondens Etikråd, KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland, PPGM (Holland), Sjunde AP-fonden

åren röstat om en resolution som kräver striktare efterlevnad av icke-spridningsavtalets nedrustningsprincip. Resolutionen har fått stöd av över 150 länder men på grund av säkerhetsrådets beslutanderätt när det gäller säkerhetsfrågor är resolutionen inte tvingande för kärnvapenländerna.

Klustervapen

- Konventionen mot klustervapen (2008)
- Genèvekonventionerna (tilläggsprotokoll 1977)

Klustervapen är förbjudna enligt den internationella Konventionen mot klustervapen eftersom de till största del drabbar civila. Konventionen har skrivits under av över 110 länder, däribland de flesta länder i Europa inklusive Sverige. Klustervapen strider till sin natur mot centrala principer i Genèvekonventionerna eftersom de är svåra att begränsa till militära mål. Uppåt 98% av offren från klustervapen är civila och en stor del är barn. USA har inte undertecknat Konventionen mot klustervapen och inte ratificerat tilläggsprotokollet till Genèvekonventionen.

Slutsats

General Dynamics kan kopplas till kränkningar av Icke-spridningsavtalet, Genèvekonventionerna och Konventionen mot Klustervapen.

Källor

Kärnvapen

- Don't Bank on the Bomb, 2012. <http://www.dontbankonthebomb.com/2012/02/27/general-dynamics/>
- General Dynamics, 2012. <http://www.gdeb.com/about/product/ohio/>
- Internationella domstolen i Haag, 1996: "Advisory opinion on the Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons". <http://www.icj-cij.org/docket/index.php?p1=3&p2=4&k=e1&case=95&code=unan&p3=4>
- New Agenda Coalition, tal 2008 om modernisering. <http://www.un.org/NPT2010/SecondSession/delegates%20statements/New%20Zealand%20%28on%20behalf%20of%20NAC%29.pdf>
- FN-resolution, A/RES/64/31, 2009: "Follow-up to nuclear disarmament obligations agreed to at the 1995 and 2000 Review Conferences of the Parties to the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons". <http://www.un.org/News/Press/docs/2009/ga10898.doc.htm>
- Etikkrådet, Norska Statens pensionsfond utland, 2005: "Tilråkning om uttrekk". <http://www.regjeringen.no/templates/Pressemelding.aspx?id=419804&epslanguage=EN-GB>

Klustervapen

- Fair Bank Guide och IKV Pax Kristi, 2009, s 24: "Banks and weapons: in practice" (på holländska). <http://www.profundo.nl/files/download/EB0907.pdf>
- Etikrådet, Norska Statens pensionsfond utland, 2005, "Tilråkning om uttrekk". http://www.regjeringen.no/nb/dep/fin/tema/statens_pensjonsfond/ansvarlige-investeringer/tilradninger-og-brev-fra-etikkradet/tilradning-om-uttrekk2.html?id=91686
- Handicap International, 2012. http://www.handicap-international.org.uk/what_we_do/landmines_cluster_munitions
- FairFin, 2006: "Explosive Portfolios". <http://www.fairfin.be/en/en/whatsnew/publications/explosive-portfolios>
- AP-fondernas Etikråd, "Uteslutna bolag", 2012. http://www.ap4.se/upload/Etikr%C3%A5det/Dialoger/UteslutnaBolag_swe.pdf
- The Guardian, 2012: "UK banks and insurers blacklist cluster bomb manufacturers". <http://www.guardian.co.uk/business/2012/apr/09/uk-banks-blacklist-cluster-bomb-manufacturers>

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Swedbank Robur Fonder AB	2%
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	0%

Singapore Technologies Engineering

Tema	Tillverkning av olagliga vapen
Land	Singapore
Sammanfattning	<p>Singapore Technologies tillverkar klustervapen och anti-personella landminor. Båda vapentyper är förbjudna enligt internationella konventioner eftersom de i hög utsträckning skadar och dödar civila. Enligt Handicap International är 98% av offren från klustervapen och anti-personella landminor civila. Enligt Singapore Technologies exporteras inte vapnen till andra länder.</p>
Svartlistat av	8 av 8 förvaltare ²
Relevanta konventioner och normer	<p><u>Anti-personella landminor</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Ottawakonventionen (1997)• Genèvekonventionerna (tilläggsprotokoll 1977) <p>Anti-personella landminor är förbjudna enligt Ottawakonventionen som undertecknats av 160 länder, däribland Sverige. Vapnen strider även mot centrala principer i Genèvekonventionerna då de i hög utsträckning skadar och dödar civila. Singapore har varken undertecknat Ottawafördraget eller tilläggsprotokollet till Genèvekonventionerna. Singapore har tillsvidare ett moratorium för export av anti-personella landminor.</p> <p><u>Klustervapen</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Konventionen mot klustervapen (2008)• Genèvekonventionerna (tilläggsprotokoll 1977) <p>Klustervapen är förbjudna enligt Konventionen mot klustervapen som undertecknats av över 110 länder, däribland Sverige. Klustervapen strider även mot centrala principer i Genèvekonventionerna då de i hög utsträckning skadar och dödar civila. Singapore har varken undertecknat Konventionen mot klustervapen eller tilläggsprotokollet till Genèvekonventionerna. Singapore har tillsvidare ett moratorium för export av anti-personella landminor.</p>
Slutsats	Singapore Technologie kan kopplas till kränkningar av Ottawakonventionen, Genèvekonventionerna och Konventionen mot Klustervapen.

² ABP (Holland), Danske Bank, Folksam, Första till Fjärde AP-fondens Etikråd, KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland, PPGM (Holland), Sjunde AP-fonden

Källor

- Landmine & Cluster Munition Monitor, 2012: Singapore profile http://www.the-monitor.org/index.php/cp/display/region_profiles/theme/2176
- UN News Centre, 2010: "UN hails entry into force of global pact banning cluster munitions". <http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=35479&Cr=weapon&Cr1=>
- IKV Pax Kristi och Netwek Vlaanderen, 2011, s 38: "Update May 2011: Worldwide investments in cluster munitions, a shared responsibility.". <http://www.profundo.nl/files/download/IKVPC1105a.pdf>
- Human Rights Watch, 2008: "Cluster Munitions in the Asia-Pacific Region". <http://www.hrw.org/legacy/pub/2008/arms/CMC.ClusterMunitions.Asia-Pacific.2008.pdf>
- BankTrack, company profile 2012, Singapore Technologies. http://www.banktrack.org/show/companyprofiles/singapore_technologies_engineering#tab_companyprofiles_basics
- Handicap International, 2012. http://www.handicap-international.org.uk/what_we_do/landmines_cluster_munitions
- AP-fondernas Etikråd, "Uteslutna bolag", 2012. http://www.ap4.se/upload/Etikr%C3%A5det/Dialoger/UteslutnaBolag_swe.pdf

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Swedbank Robur Fonder AB

2%

Lockheed Martin Corporation

Tema	Tillverkning av olagliga vapen
Land	USA
Sammanfattning	<p>Lockheed Martin är involverat i kärnvapenprogram och förbjudna klustervapen. Företaget deltar i uppgraderingsprogram för det amerikansk-brittiska kärnvapensystemen Trident II D5 och Minuteman III, samt äger en tredjedel av det brittiska kärnvapenföretaget Atomic Weapons Establishment. Kärnvapen strider till sin natur mot centrala principer inom humanitärätten och kärnvapenländernas uppgraderingsprogram kritiserar för att strida mot nedrustningsprincipen i icke-spridningsavtalet.</p> <p>Lockheed Martin har länge tillverkat klustervapen som är förbjudna enligt Konventionen mot klustervapen. Klustervapen är förbjudna enligt internationella konventioner eftersom de i hög utsträckning skadar och dödar civila. Enligt Handicap International är 98% av offren från klustervapen och anti-personella landminor civila. Företaget har ingen policy som utesluter fortsatt tillverkning av vapnen.</p>
Svartlistat av	8 av 8 förvaltare ³
Relevanta konventioner och normer	<p><u>Kärnvapen</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Icke-spridningsavtalet (1970)• Genèvekonventionerna (tilläggsprotokoll 1977) <p>Enligt icke-spridningsavtalet ska kärnvapenländerna i FN:s säkerhetsråd inte bara förhindra spridningen av kärnvapen till andra länder utan även verka för total nedrustning av befintliga kärnvapensystem. Det finns en bred internationell kritik mot att denna nedrustning går för långsamt och att de senaste årens uppgraderingsprogram strider mot nedrustningsprincipen i avtalet. Kärnvapen strider även till sin natur mot centrala principer inom humanitärätten, mer specifikt Genèvekonventionerna, vilket Internationella domstolen i Haag slog fast 1996. Nedrustning och icke-spridning av kärnvapen har länge varit en hörnsten i svensk utrikespolitik. Sverige ingår i New Agenda Coalition, en grupp på sju länder i FN som leder kravet om en striktare efterlevnad av icke-spridningsavtalet, inklusive ett moratorium mot uppgradering av kärnvapensystem. FN:s generalförsamling har flera gånger de senaste åren röstat om en resolution som kräver striktare efterlevnad av icke-</p>

³ ABP (Holland), Danske Bank, Folksam, Första till Fjärde AP-fondens Etikråd, KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland, PPGM (Holland), Sjunde AP-fonden

spridningsavtalets nedrustningsprincip. Resolutionen har fått stöd av över 150 länder men på grund av säkerhetsrådets beslutanderätt när det gäller säkerhetsfrågor är resolutionen inte tvingande för kärnvapenländerna.

Klustervapen

- Konventionen mot klustervapen (2008)
- Genèvekonventionerna (tilläggsprotokoll 1977)

Klustervapen är förbjudna enligt den internationella Konventionen mot klustervapen eftersom de till största del drabbar civila. Konventionen har skrivits under av över 110 länder, däribland de flesta länder i Europa inklusive Sverige. Klustervapen strider till sin natur mot centrala principer i Genèvekonventionerna eftersom de är svåra att begränsa till militära mål. Uppåt 98% av offren från klustervapen är civila och en stor del är barn. USA har inte undertecknat Konventionen mot klustervapen och inte ratificerat tilläggsprotokollet till Genèvekonventionen.

Slutsats

Lockheed Martin kan kopplas till kränkningar av Icke-spridningsavtalet, Genèvekonventionerna och Konventionen mot Klustervapen.

Källor

Kärnvapen

- Lockheed Martin, 2012. <http://www.lockheedmartin.com/us/products/trident-ii-d5-fleet-ballistic-missile--fbm-.html>
- Lockheed Martin, 2012. <http://www.lockheedmartin.com/us/news/press-releases/2010/october/LockheedMartinReceives106.html>
- Don't Bank on the Bomb, 2012. <http://www.dontbankonthebomb.com/2012/02/27/general-dynamics/>
- Internationella Domstolen i Haag, 1996: "Advisory opinion on the Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons". <http://www.icj-cij.org/docket/index.php?p1=3&p2=4&k=e1&case=95&code=unan&p3=4>
- New Agenda Coalition, tal 2008 om modernisering. <http://www.un.org/NPT2010/SecondSession/delegates%20statements/New%20Zealand%20%28on%20behalf%20of%20NAC%29.pdf>
- FN-resolution, A/RES/64/31, 2009: "Follow-up to nuclear disarmament obligations agreed to at the 1995 and 2000 Review Conferences of the Parties to the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons ". <http://www.un.org/News/Press/docs/2009/ga10898.doc.htm>
- Etikrådet, Norska Statens pensionsfond utland, 2005: "Tilråkning om uttrekk". <http://www.regjeringen.no/templates/Pressemelding.aspx?id=419804&epslanguage=EN-GB>

Klustervapen

- Landmine & Cluster Munition Monitor, USA, 2012. http://www.the-monitor.org/index.php/cp/display/region_profiles/find_profile/US/2012
- BankTrack, company profile 2012, Lockheed Martin. http://www.banktrack.org/show/companyprofiles/lockheed_martin#tab_companyprofiles_basics
- IKV Pax Kristi och Netwek Vlaanderen, 2011, s 35: "Update May 2011: Worldwide investments in cluster munitions, a shared responsibility.". <http://www.profundo.nl/files/download/IKVPC1105a.pdf>
- Handicap International, 2012. http://www.handicap-international.org.uk/what_we_do/landmines_cluster_munitions
- AP-fondernas Etikråd, "Uteslutna bolag", 2012. http://www.ap4.se/upload/Etikr%C3%A5det/Dialoger/UteslutnaBolag_swe.pdf

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Swedbank Robur Fonder AB	2%
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	0%

Hanwha Corporation

Tema	Tillverkning av olagliga vapen
Land	Sydkorea
Sammanfattning	Hanwha Corporation tillverkar klustervapen. Klustervapen är förbjudna enligt internationella konventioner eftersom de i hög utsträckning skadar och dödar civila. Enligt Handicap International är 98% av offren från klustervapen civila.
Svartlistat av	7 av 8 förvaltare ⁴
Relevanta konventioner och normer	<ul style="list-style-type: none">• Konventionen mot klustervapen (2008)• Genèvekonventionerna (tilläggsprotokoll 1977) <p>Klustervapen är förbjudna enligt Konventionen mot klustervapen som undertecknats av över 110 länder, däribland Sverige. Klustervapen strider även mot centrala principer i Genèvekonventionerna då de i hög utsträckning skadar och dödar civila. Enligt Handicap International är 98% av offren från klustervapen och anti-personella landminor civila. Sydkorea har inte undertecknat Konventionen mot klustervapen och inte ratificerat tilläggsprotokollet till Genèvekonventionerna.</p>
Slutsats	Hanwha Corporation kan kopplas till kränkningar av Genèvekonventionerna och Konventionen mot Klustervapen.

Källor

- Landmine & Cluster Munition Monitor, Sydkorea, 2012. http://www.the-monitor.org/index.php/cp/display/region_profiles/theme/1917
- UN News Centre, "UN hails entry into force of global pact banning cluster munitions", 2010. <http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=35479&Cr=weapon&Cr1=>
- BankTrack, company profile, Hanwha, 2012. http://www.banktrack.org/show/companyprofiles/hanwha#tab_companyprofiles_basics
- Human Rights Watch, 2008: "Cluster Munitions in the Asia-Pacific Region". <http://www.hrw.org/legacy/pub/2008/arms/CMC.ClusterMunitions.Asia-Pacific.2008.pdf>
- Handicap International, 2012. http://www.handicap-international.org.uk/what_we_do/landmines_cluster_munitions
- AP-fondernas Etikråd, "Uteslutna bolag", 2012. http://www.ap4.se/upload/Etikr%C3%A5det/Dialoger/UteslutnaBolag_swe.pdf

⁴ ABP (Holland), Danske Bank, Första till Fjärde AP-fondens Etikråd, KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland, PPGM (Holland), Sjunde AP-fonden

- Etikkrådet, Norska Statens pensionsfond utland, 2007: "Recommendation on exclusion of the companies Rheinmetall AG and Hanwha Corp."
<http://www.regjeringen.no/pages/2041987/Rheinmetall%20and%20Hanwha,%20Unofficial%20English%20transla.pdf>

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Swedbank Robur Fonder AB

2%

L-3 Communications (1)

Tema	Tillverkning av olagliga vapen
Land	USA
Sammanfattning	L-3 Communications tillverkar komponenter till förbjudna klustervapen. Klustervapen är förbjudna enligt internationella konventioner eftersom de i hög utsträckning skadar och dödar civila. Enligt Handicap International är 98% av offren från klustervapen civila. Företaget har ingen policy som utesluter involvering i förbjudna klustervapen.
Svartlistat av	7 av 8 förvaltare ⁵
Relevanta konventioner och normer	<ul style="list-style-type: none">• Konventionen mot klustervapen (2008)• Genèvekonventionerna (tilläggsprotokoll 1977) <p>Klustervapen är förbjudna enligt den internationella Konventionen mot klustervapen eftersom de till största del drabbar civila. Konventionen har skrivits under av över 110 länder, däribland de flesta länder i Europa inklusive Sverige. Klustervapen strider till sin natur mot centrala principer i Genèvekonventionerna eftersom de är svåra att begränsa till militära mål. Uppåt 98% av offren från klustervapen är civila och en stor del är barn. USA har inte undertecknat Konventionen mot klustervapen och inte ratificerat tilläggsprotokollet till Genèvekonventionen.</p>
Slutsats	L-3 Corporation kan kopplas till kränkningar av Konventionen mot Klustervapen.

Källor

- Fair Bank Guide och IKV Pax Kristi, 2009, s 24: "Banks and weapons: in practice" (på holländska). <http://www.profundo.nl/files/download/EB0907.pdf>
- BankTrack, company profile, L-3 Communications. http://www.banktrack.org/show/companyprofiles/l_3_communications#tab_companyprofiles_basics
- Handicap International, 2012. http://www.handicap-international.org.uk/what_we_do/landmines_cluster_munitions
- FairFin, "Explosive Portfolios", 2006. <http://www.fairfin.be/en/en/whatsnew/publications/explosive-portfolios>
- AP-fondernas Etikråd, "Uteslutna bolag", 2012. http://www.ap4.se/upload/Etikr%C3%A5det/Dialoger/UteslutnaBolag_swe.pdf

⁵ ABP (Holland), Danske Bank, Folksam, Första till Fjärde AP-fondens Etikråd, KLP Pension (Norge), PPGM (Holland), Sjunde AP-fonden

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Swedbank Robur Fonder AB	2%
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	0%

L-3 Communications (2)

Tema	Kränkningar av mänskliga rättigheter och humanitärrätten
Land	Irak
Sammanfattning	<p>L-3 Communications anklagas för involvering i tortyrskandalen i Abu Ghraib i Irak. Företaget var kontrakterat av amerikanska militären för förhørs- och tolkningspersonal på fängelset under period som övergreppen pågick. Företagets personal anklagas för delaktighet i övergreppen och företaget anklagas för att inte ha gjort tillräckligt för att förebygga övergreppen. Legala processer pågår fortfarande mot företaget, bland annat genom stämningar från drabbade irakier. Rättighetsorganisationer som Amnesty och Human Rights Watch är kritiska till att företaget i flera fall friats och sluppit prövning i domstol. Enligt AP-fondernas Etikråd tillbakavisar företaget anklagelserna men har inte velat föra en dialog kring hur företaget förebygger risken för kränkningar av mänskliga rättigheter i verksamheten.</p>
Svartlistat av	7 av 8 förvaltare ⁶
Relevanta konventioner och normer	<ul style="list-style-type: none">• FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna (1948)• Genèvekonventionerna (1949)• UN Global Compact, princip 1 och 2• OECD Guidelines, princip 4 <p>Tortyr och sexuella övergrepp av krigsfångar strider mot tredje Genèvekonventionens principer om behandlingen av krigsfångar samt FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna. Enligt OECD Guidelines ska företag respektera humanitärrätten i konfliktområden.</p>
Slutsats	L-3 Corporation kan kopplas till kränkningar av Genèvekonventionerna och FN:s deklaration om mänskliga rättigheter.
Källor	<ul style="list-style-type: none">• AP-fondernas Etikråd, "Uteslutna bolag", 2012. http://www.ap4.se/upload/Etikr%C3%A5det/Dialoger/UteslutnaBolag_swe.pdf• Human Rights Watch, "By the Numbers - Findings of the Detainee Abuse and Accountability Project", 2003. http://www.hrw.org/reports/2006/04/25/numbers• Human Rights Watch, "Getting Away with Torture", 2011. http://www.hrw.org/reports/2011/07/12/getting-away-torture

⁶ ABP (Holland), Danske Bank, Folksam, Första till Fjärde AP-fondens Etikråd, KLP Pension (Norge, PPGM (Holland), Sjunde AP-fonden

- AP, "Appeals court revives Iraqis' Abu Ghraib suits", 2012.
<http://www.armytimes.com/news/2012/05/ap-iraq-abu-ghraib-federal-appeals-court-revives-lawsuits-051112/>
- CorpWatch, "Outsourcing Intelligence in Iraq: A CorpWatch Report on L-3/Titan", 2008.
<http://www.corpwatch.org/article.php?id=15253>
- Business & Human Rights, "Combating Impunity In Focus", 2012.
<http://www.bhrd.org/fe/subinfocus.php?id=15>

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Swedbank Robur Fonder AB	2%
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	0%

Poongsan Corporation

Tema	Tillverkning av olagliga vapen
Land	Sydkorea
Sammanfattning	Poongsan Corporation tillverkar klustervapen som är förbjudna enligt Konventionen mot klustervapen. Klustervapen är förbjudna eftersom de i hög utsträckning skadar och dödar civila. Enligt Handicap International är 98% av offren från klustervapen och anti-personella landminor civila.
Svartlistat av	6 av 8 förvaltare ⁷
Relevanta konventioner och normer	<ul style="list-style-type: none">• Konventionen mot klustervapen (2008)• Genèvekonventionerna (tilläggsprotokoll 1977) <p>Klustervapen är förbjudna enligt Konventionen mot klustervapen som undertecknats av över 110 länder, däribland Sverige. Klustervapen strider även mot centrala principer i Genèvekonventionerna då de i hög utsträckning skadar och dödar civila. Sydkorea har inte undertecknat Konventionen mot klustervapen och inte ratificerat tilläggsprotokollet till Genèvekonventionerna.</p>
Slutsats	Poongsan Corporation kan kopplas till kränkningar av Genèvekonventionerna och Konventionen mot Klustervapen.

Källor

- Landmine & Cluster Munition Monitor, Sydkorea, 2012. http://www.the-monitor.org/index.php/cp/display/region_profiles/theme/1917
- UN News Centre, 2010: "UN hails entry into force of global pact banning cluster munitions". <http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=35479&Cr=weapon&Cr1=>
- BankTrack, 2012, Poongsan. http://www.banktrack.org/show/companyprofiles/poongsan#tab_companyprofiles_basics
- Human Rights Watch, 2008: "Cluster Munitions in the Asia-Pacific Region". <http://www.hrw.org/legacy/pub/2008/arms/CMC.ClusterMunitions.Asia-Pacific.2008.pdf>
- Handicap International, 2012. http://www.handicap-international.org.uk/what_we_do/landmines_cluster_munitions
- AP-fondernas Etikråd, "Uteslutna bolag", 2012. http://www.ap4.se/upload/Etikr%C3%A5det/Dialoger/UteslutnaBolag_swe.pdf

⁷ ABP (Holland), Danske Bank, Första till Fjärde AP-fondens Etikråd, KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland, PPGM (Holland)

- Etikkrådet, Norska Statens pensionsfond utland, 2006: "Tilråkning 6. september 2006 om uttrekk av selskapet Poongsan Corporation". <http://www.regjeringen.no/nb/sub/styrer-rad-utvalg/etikkradet/Tilradninger/tilradninger/klasevapen/tilradning-om-a-uttrekk-av-selskapet-poo.html?id=437801>

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Inga av de undersökta förvaltarna äger aktier i företaget

Textron Inc.

Tema	Tillverkning av olagliga vapen
Land	USA
Sammanfattning	Textron tillverkar klustervapnet CBU-105 som är förbjudet enligt Konventionen mot klustervapen. Klustervapen är förbjudna eftersom de i hög utsträckning skadar och dödar civila. Enligt Handicap International är 98% av offren från klustervapen och anti-personella landminor civila.
Svartlistat av	6 av 8 förvaltare ⁸
Relevanta konventioner och normer	<ul style="list-style-type: none">• Konventionen mot klustervapen (2008)• Genèvekonventionerna (tilläggsprotokoll 1977) <p>Klustervapen är förbjudna enligt Konventionen mot klustervapen som undertecknats av över 110 länder, däribland Sverige. Klustervapen strider även mot centrala principer i Genèvekonventionerna då de i hög utsträckning skadar och dödar civila. USA har inte undertecknat Konventionen mot klustervapen och inte ratificerat tilläggsprotokollet till Genèvekonventionerna.</p>
Slutsats	Textron kan kopplas till kränkningar av Genèvekonventionerna och Konventionen mot Klustervapen.

Källor

- Textron Defense Systems, "Sensor Fuzed Weapon", 2012. <http://www.textrondefense.com/products/smart-weapons-air/sfw/index.php>
- AP-fondernas Etikråd, "Uteslutna bolag", 2012. http://www.ap4.se/upload/Etikr%C3%A5det/Dialoger/UteslutnaBolag_swe.pdf
- Etikrådet, Norska Statens pensionsfond utland, "Tilråkning 26. august 2008 om utelukkelse av selskapet Textron Inc", 2008. <http://www.regjeringen.no/nb/sub/styrer-rad-utvalg/etikkradet/Tilradninger/tilradninger/klasevapen/tilradning-21-januar-2009-om-utelukkelse.html?id=543182>
- BankTrack, 2012, Textron Inc. http://www.banktrack.org/show/companyprofiles/textron#tab_companyprofiles_basics

⁸ ABP (Holland), Danske Bank, Första till Fjärde AP-fondens Etikråd, KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland, PPGM (Holland), Sjunde AP-fonden

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Swedbank Robur Fonder AB	2%
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	0%

Alliant Techsystems Inc.

Tema	Tillverkning av olagliga vapen
Land	USA
Svartlistat av	6 av 8 förvaltare ⁹
Sammanfattning	<p>Alliant Techsystems är involverat i kärnvapenprogram och förbjudna klustervapen. Företaget deltar i uppgraderingsprogram för de amerikanska kärnvapensystemen Trident II och Minuteman III. Kärnvapen strider till sin natur mot centrala principer inom humanitärätten och kärnvapenländernas uppgraderingsprogram kritiserar för att strida mot nedrustningsprincipen i icke-spridningsavtalet.</p> <p>Företaget har även levererat specialkomponenter till förbjudna klustervapen, bland annat Textrons CBU-105. Företaget har ingen policy som utesluter fortsatt tillverkning av klustervapen. Klustervapen är förbjudna eftersom de i hög utsträckning skadar och dödar civila. Enligt Handicap International är 98% av offren från klustervapen och anti-personella landminor civila.</p>
Relevanta konventioner och normer	<p><u>Kärnvapen</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Icke-spridningsavtalet (1970)• Genèvekonventionerna (tilläggsprotokoll 1977) <p>Enligt icke-spridningsavtalet ska kärnvapenländerna i FN:s säkerhetsråd inte bara förhindra spridningen av kärnvapen till andra länder utan även verka för total nedrustning av befintliga kärnvapensystem. Det finns en bred internationell kritik mot att denna nedrustning går för långsamt och att de senaste årens uppgraderingsprogram strider mot nedrustningsprincipen i avtalet. Kärnvapen strider även till sin natur mot centrala principer inom humanitärätten, mer specifikt Genèvekonventionerna, vilket Internationella domstolen i Haag slog fast 1996. Nedrustning och icke-spridning av kärnvapen har länge varit en hörnsten i svensk utrikespolitik. Sverige ingår i New Agenda Coalition, en grupp på sju länder i FN som leder kravet om en striktare efterlevnad av icke-spridningsavtalet, inklusive ett moratorium mot uppgradering av kärnvapensystem. FN:s generalförsamling har flera gånger de senaste åren röstat om en resolution som kräver striktare efterlevnad av icke-spridningsavtalets nedrustningsprincip. Resolutionen har fått stöd av</p>

⁹ ABP (Holland), Danske Bank, Första till Fjärde AP-fondens Etikråd, KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland, PPGM (Holland)

över 150 länder men på grund av säkerhetsrådets beslutanderätt när det gäller säkerhetsfrågor är resolutionen inte tvingande för kärnvapenländerna.

Klustervapen

- Konventionen mot klustervapen (2008)
- Genèvekonventionerna (tilläggsprotokoll 1977)

Klustervapen är förbjudna enligt den internationella Konventionen mot klustervapen eftersom de till största del drabbar civila. Konventionen har skrivits under av över 110 länder, däribland de flesta länder i Europa inklusive Sverige. Klustervapen strider till sin natur mot centrala principer i Genèvekonventionerna eftersom de är svåra att begränsa till militära mål. Uppåt 98% av offren från klustervapen är civila och en stor del är barn. USA har inte undertecknat Konventionen mot klustervapen och inte ratificerat tilläggsprotokollet till Genèvekonventionen.

Slutsats

Alliant Techsystem kan kopplas till kränkningar av Icke-spridningsavtalet, Genèvekonventionerna och Konventionen mot Klustervapen.

Källor

Kärnvapen

- Alliant Techsystems, Capabilities - Strategic Missiles, 2012.
http://www.atk.com/capabilities_defense/cs_ss_m_miii.asp
http://www.atk.com/capabilities_defense/cs_ss_m_tii.asp
- Don't Bank on the Bomb, 2012. <http://www.dontbankonthebomb.com/2012/02/28/alliant-techsystems/>
- Internationella domstolen i Haag, 1996: "Advisory opinion on the Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons". <http://www.icj-cij.org/docket/index.php?p1=3&p2=4&k=e1&case=95&code=unan&p3=4>
- New Agenda Coalition, tal 2008 om modernisering.
<http://www.un.org/NPT2010/SecondSession/delegates%20statements/New%20Zealand%20%28on%20behalf%20of%20NAC%29.pdf>
- FN-resolution, A/RES/64/31, 2009: "Follow-up to nuclear disarmament obligations agreed to at the 1995 and 2000 Review Conferences of the Parties to the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons ".
<http://www.un.org/News/Press/docs/2009/ga10898.doc.htm>

Klustervapen

- AP-fondernas Etikråd, "Uteslutna bolag", 2012.
http://www.ap4.se/upload/Etikr%C3%A5det/Dialoger/UteslutnaBolag_swe.pdf

- BankTrack, Company profile, Alliant Techsystems, 2012. http://www.banktrack.org/show/companyprofiles/alliant_techsystems#tab_companyprofiles_basics
- Fair Bank Guide och IKV Pax Kristi, 2009, s 24: "Banks and weapons: in practice" (på holländska). <http://www.profundo.nl/files/download/EB0907.pdf>
- Handicap International, 2012. http://www.handicap-international.org.uk/what_we_do/landmines_cluster_munitions

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Inga av de undersökta förvaltarna äger aktier i företaget

Elbit Systems Ltd

Tema	Kränkningar av folkrätten och mänskliga rättigheter
Land	Israel
Svartlistat av	6 av 8 förvaltare ¹⁰
Sammanfattning	<p>Elbit Systems är ett israeliskt försvarsföretag som byggt och underhåller ett elektroniskt övervakningssystem till Israels illegala mur på ockuperat palestinskt område. Internationella domstolen i Haag har konstaterat att de delar av muren som är byggd på ockuperat område strider mot internationell lag. Både EU och Sverige har fördömt muren. Muren har även kritiserats av FN:s specialrapportör för ingå i en medveten Israelisk annektering av palestinskt område då den dragits kring olagliga israeliska bosättningar på Västbanken. Muren gör det ännu svårare för palestinier röra sig på Västbanken och har ibland skurit av accessen till palestiniers jordbruksmark. Israels ockupation av Västbanken och Golanhöjderna har pågått i över 40 år trots att folkrätten föreskriver att ockupationer ska vara tillfälliga.</p>

Relevanta konventioner och normer

- Haagkonventionen (1907)
- Fjärde Genèvekonventionen (1949)
- FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna (1948)
- UN Global Compact, princip 1 och 2
- OECD Guidelines, princip 4

Enligt folkrätten ska en ockupation vara tillfällig och den ockuperande makten får inte annektera eller överföra sin egen befolkning till det ockuperade området. Internationella domstolen i Haag slog 2004 fast att Israels mur på ockuperat område strider mot dessa principer. Muren kritiseras även för att bidra till kränkningar av mänskliga rättigheter då den beslagtagit privat palestinsk mark och förhindrar den palestinska befolkningens rörlighet. Enligt OECD Guidelines ska företag respektera humanitärrätten i konfliktområden.

Slutsats Elbit System kan kopplas till kränkningar av Haagkonventionen, Fjärde Genèvekonventionen och de mänskliga rättigheterna.

Källor

¹⁰ Danske Bank, Första till Fjärde AP-fondens Etikråd, KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland, PPGM (Holland), Sjunde AP-fonden

- AP-fondernas Etikråd, "Uteslutna bolag", 2012.
http://www.ap4.se/upload/Etikr%C3%A5det/Dialoger/UteslutnaBolag_swe.pdf
- FN:s specialrapportör, "Report of the Special Rapporteur of the Commission on Human Rights, John Dugard, on the situation of human rights in the Palestinian territories occupied by Israel since 1967", 2004.
<http://www.unhcr.org/refworld/country,,UNCHR,,PSE,4562d8cf2,42d66e330,0.html>
- Pressmeddelande från Norges finansdepartement, 2009.
<http://www.regjeringen.no/en/dep/fin/press-center/press-releases/2009/supplier-of-surveillance-equipment-for-t.html?id=575444>
- Etikrådet, Norska Statens pensionsfond utland, "Recommendation on the exclusion of the company Elbit Systems Ltd", 2009.
http://www.regjeringen.no/pages/2236685/Elbit_engelsk.pdf
- Who Profits, company profile, Elbit Systems, 2012.
<http://www.whoprofits.org/company/elbit-systems>
- Israels försvarsdepartement, "Execution of the Security Fence project", 2005.
<http://www.securityfence.mod.gov.il/Pages/ENG/execution.htm>

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Inga av de undersökta förvaltarna äger aktier i företaget

Raytheon

Tema	Tillverkning av olagliga vapen
Land	USA
Svartlistat av	6 av 8 förvaltare ¹¹
Sammanfattning	Raytheon har tidigare varit involverat i tillverkningen av förbjudna klustervapen. Företaget tillverkar missilen JSOW som i en tidigare version utformats som ett klustervapen. Det är osäkert om vapnet fortfarande erbjuds men företaget har ingen policy som utesluter involvering i förbjudna klustervapen. Klustervapen är förbjudna eftersom de i hög utsträckning skadar och dödar civila. Enligt Handicap International är 98% av offren från klustervapen civila.

Relevanta konventioner och normer

- Konventionen mot klustervapen (2008)
- Genèvekonventionerna (tilläggsprotokoll 1977)

Klustervapen är förbjudna enligt den internationella Konventionen mot klustervapen eftersom de till största del drabbar civila. Konventionen har skrivits under av över 110 länder, däribland de flesta länder i Europa inklusive Sverige. Klustervapen strider till sin natur mot centrala principer i Genèvekonventionerna eftersom de är svåra att begränsa till militära mål. Uppåt 98% av offren från klustervapen är civila och en stor del är barn. USA har inte undertecknat Konventionen mot klustervapen och inte ratificerat tilläggsprotokollet till Genèvekonventionen.

Slutsats	Raytheon kan kopplas till kränkningar av Genèvekonventionerna och Konventionen mot Klustervapen.
-----------------	--

Källor

- AP-fondernas Etikråd, "Uteslutna bolag", 2012. http://www.ap4.se/upload/Etikr%C3%A5det/Dialoger/UteslutnaBolag_swe.pdf
- Fair Bank Guide och IKV Pax Kristi, 2009, s 24: "Banks and weapons: in practice" (på holländska). <http://www.profundo.nl/files/download/EB0907.pdf>
- Handicap International, 2012. http://www.handicap-international.org.uk/what_we_do/landmines_cluster_munitions
- Raytheon Co, Joint Standoff Weapon, 2012. <http://www.raytheon.com/capabilities/products/jsow/>

¹¹ Folksam, Första till Fjärde AP-fondens Etikråd, KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland, PPGM (Holland), Sjunde AP-fonden

- Etikkrådet, Norska Statens pensionsfond utland, "Recommendation on Exclusion of Cluster Weapons from the Government Petroleum Fund", 2005.
<http://www.regjeringen.no/en/dep/fin/Selected-topics/the-government-pension-fund/responsible-investments/Recommendations-and-Letters-from-the-Advisory-Council-on-Ethics/recommendation-on-exclusion-of-cluster-w.html?id=419583>

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Danske Bank	6%
Handelsbanken Fonder AB	6%
Nordea Fonder Aktiefbolag	6%
Swedbank Robur Fonder AB	2%
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	0%

Alstom (1)

Tema	Kränkningar av mänskliga rättigheter i Sudan
Land	Sudan
Svartlistat av	3 av 8 förvaltare ¹²¹³¹⁴
Sammanfattning	Alstom var mellan 2004 och 2010 huvudleverantör till bygget av Merowedammen i Sudan som innebar en tvångsförflyttning av 50 000 människor. Projektet har kritiserats hårt av FN:s specialrapportör för att inte följa internationella standarder för tvångsförflyttningar och att mänskliga rättigheter kränkts. 2006 dödades tre personer och över 50 skadades när militären öppnade eld mot protesterande lokalbefolkning. FN:s specialrapportör uppmanade 2007 de involverade företagen att stoppa sin verksamhet tills det gick att säkerställa att projektet följde internationella standarder. Företagen och den sudanesiska staten följde inte rekommendationen.

Relevanta konventioner och normer

- FN:s principer vid tvångsförflyttningar (2007)
- FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna (1948)
- UN Global Compact, princip 1 och 2
- OECD Guidelines, princip 4

Slutsats Alstom kan kopplas till kränkningar av FN:s principer vid tvångsförflyttningar, de mänskliga rättigheterna och principer inom UN Global Compact och OECD Guidelines.

Källor

- FN:s specialrapportör Miloon Kothari, "UN EXPERT URGES SUDAN TO RESPECT HUMAN RIGHTS OF COMMUNITIES AFFECTED BY HYDRO-ELECTRIC DAM PROJECTS", 2007.
<http://www.unhcr.ch/hurricane/hurricane.nsf/0/E8A869684389FFA0C1257344005DD01D?opendocument>
- FN:s specialrapportör Miloon Kothari, "BASIC PRINCIPLES AND GUIDELINES ON DEVELOPMENT-BASED EVICTIONS AND DISPLACEMENT", 2007.
http://www2.ohchr.org/english/issues/housing/docs/guidelines_en.pdf
- International Rivers Network, "Merowe Dam", 2012.
<http://www.internationalrivers.org/campaigns/merowe-dam-sudan-0>

¹² Folksam, KLP Pension (Norge), Sjunde AP-fonden

¹³ Företaget finns även med på Första till Fjärde AP-fondens lista över företag som deras etikråd för påtryckningsdialog med.

¹⁴ Norska Statens pensionsfonds etikråd har rekommenderat svartlistning av företaget på grund av omfattande korruption. Fonden har inte följt rekommendationen utan satt det på "Observation".

- AFP, "Three killed in Sudan protest over Nile dam", 2006.
<http://www.terraily.com/2006/060423102947.sxn7mwoj.html>

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Första till Fjärde AP-fonden	6%
Danske Bank	6%
SPP Fonder	6%
SEB	6%
Handelsbanken Fonder AB	4%
Swedbank Robur Fonder AB	2%
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	0%

Alstom (2)

Tema	Kränkningar av folkrätten och mänskliga rättigheter
Land	Ockuperade palestinska områdena
Svartlistat av	3 av 8 förvaltare ¹⁵¹⁶¹⁷
Sammanfattning	Alstom är involverat i det kontroversiella spårvägsbygget i östra Jerusalem. Spårvägen kritiserar för att ytterligare befästa Israels ockupation och illegala bosättningar på Västbanken. FN:s råd för mänskliga rättigheter har konstaterat att spårvägsbyggets sträckning till bosättningarna strider mot internationell lag. Israels ockupation av Västbanken och Golanhöjderna har pågått i över 40 år trots att folkrätten föreskriver att ockupationer ska vara tillfälliga.

Relevanta konventioner och normer

- Haagkonventionen (1907)
- Fjärde Genèvekonventionen (1949)
- FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna (1948)
- UN Global Compact, princip 1 och 2
- OECD Guidelines, princip 4

Slutsats	Alstom kan kopplas till kränkningar av mänskliga rättigheter, Fjärde Genèvekonventionen, Haagkonventionen och principer inom UN Global Compact och OECD Guidelines.
-----------------	---

Källor

- FN:s råd för mänskliga rättigheter, "Israeli settlements in the Occupied Palestinian Territory, including East Jerusalem, and in the occupied Syrian Golan", 2010.
<http://unispal.un.org/UNISPAL.NSF/0/37BF1829818D0B788525770D00536076>
- Diakonia, "The Jerusalem light rail - Violations of International Humanitarian Law", 2012.
<http://www.diakonia.se/sa/node.asp?node=3274>
- Who Profits, company profile, "Alstom SA", 2012.
<http://www.whoprofits.org/company/alstom>
- AP-fondernas Etikråd, "Årsrapport 2011", 2012.
http://www.ap4.se/upload/Etikr%C3%A5det/Etikradet_2011_web_2.pdf

¹⁵ Folksam, KLP Pension (Norge), Sjunde AP-fonden

¹⁶ Företaget finns på Första till Fjärde AP-fondens lista över företag som deras etikråd för påtryckningsdialog med.

¹⁷ Norska Statens pensionsfonds etikråd har rekommenderat svartlistning av företaget på grund av omfattande korruption. Fonden har inte följt rekommendationen utan satt det på "Observation".

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Första till Fjärde AP-fonden	38%
Danske Bank	6%
SPP Fonder	6%
Handelsbanken Fonder AB	4%
SEB	4%
Swedbank Robur Fonder AB	2%
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	0%

Alstom (3)

Tema	Korruption
Land	Flera länder
Svartlistat av	3 av 8 förvaltare ¹⁸¹⁹²⁰
Sammanfattning	Alstom anklagas för omfattande korruption i ett flertal länder. Enligt etikrådet vid Norska Statens pensionsfond finns det åtminstone tre dokumenterade fall samt fem pågående utredningar. Två dotterbolag har bland annat blivit svartlistade av Världsbanken pga mutförsök och företaget fick böta 38.5 miljoner schweizerfranc efter en mututredning i Schweiz 2011. Företaget har enligt etikrådet visat liten vilja att bättra sig och rådet har därför rekommenderat svartlistning av företaget.

Relevanta konventioner och normer

- FN:s konvention mot korruption (2003)
- UN Global Compact, princip 10
- OECD Guidelines, princip 7

Slutsats Alstom kan kopplas till kränkningar av FN:s konvention mot korruption och principer inom UN Global Compact och OECD Guidelines.

Källor

Korruption

- Etikrådet, Norska Statens pensionsfond utland, "Recommendation of 1 December 2010", 2010. http://www.regjeringen.no/pages/36470847/Alstom_recommendation_ENG.pdf
- Wall Street Journal, "Alstom Fined By Switzerland In Bribery Case", 2011. <http://blogs.wsj.com/corruption-currents/2011/11/22/alstom-fined-by-switzerland-in-bribery-case/>
- Wall Street Journal, "Alstom Bid Draws Scrutiny", 2012. <http://online.wsj.com/article/SB10001424052702304868004577375923946945092.html>
- Wall Street Journal, "World Bank Debars, Fines Alstom Units", 2012. <http://blogs.wsj.com/corruption-currents/2012/02/22/world-bank-debars-fines-alstom-units/>

¹⁸ Folksam, KLP Pension (Norge), Sjunde AP-fonden

¹⁹ Företaget finns på Första till Fjärde AP-fondens lista över företag som deras etikråd för påtryckningsdialog med.

²⁰ Norska Statens pensionsfonds etikråd har rekommenderat svartlistning av företaget på grund av omfattande korruption. Fonden har inte följt rekommendationen utan satt det på "Observation".

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Första till Fjärde AP-fonden	6%
Danske Bank	6%
Handelsbanken Fonder AB	6%
SEB	6%
SPP Fonder	6%
Swedbank Robur Fonder AB	2%
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	0%

Gencorp

Tema	Tillverkning av olagliga vapen
Land	USA
Svartlistat av	5 av 8 förvaltare ²¹
Sammanfattning	<p>Gencorps dotterbolag Aerojet är sedan många år involverat i amerikanska uppgraderingsprogram för kärnvapensystem. Företaget utvecklar och tillverkar drivsystemen till ballistiska missilerna Minuteman och Trident D5. Kärnvapen strider till sin natur mot centrala principer inom humanitärrätten och kärnvapenländernas uppgraderingsprogram kritiserar för att strida mot nedrustningsprincipen i icke-spridningsavtalet.</p> <p>Gencorp har även tillverkat specialkomponenter till klustervapen som är förbjudna enligt Konventionen mot klustervapen. Klustervapen är förbjudna eftersom de i hög utsträckning skadar och dödar civila. Enligt Handicap International är 98% av offren från klustervapen civila. Företaget har ingen policy som utesluter fortsatt tillverkning av förbjudna klustervapen.</p>
Relevanta konventioner och normer	<p><u>Kärnvapen</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Icke-spridningsavtalet (1970)• Genèvekonventionerna (tilläggsprotokoll 1977) <p>Enligt icke-spridningsavtalet ska kärnvapenländerna i FN:s säkerhetsråd inte bara förhindra spridningen av kärnvapen till andra länder utan även verka för total nedrustning av befintliga kärnvapensystem. Det finns en bred internationell kritik mot att denna nedrustning går för långsamt och att de senaste årens uppgraderingsprogram strider mot nedrustningsprincipen i avtalet. Kärnvapen strider även till sin natur mot centrala principer inom humanitärrätten, mer specifikt Genèvekonventionerna, vilket Internationella domstolen i Haag slog fast 1996. Nedrustning och icke-spridning av kärnvapen har länge varit en hörnsten i svensk utrikespolitik. Sverige ingår i New Agenda Coalition, en grupp på sju länder i FN som leder kravet om en striktare efterlevnad av icke-spridningsavtalet, inklusive ett moratorium mot uppgradering av kärnvapensystem. FN:s generalförsamling har flera gånger de senaste åren röstat om en resolution som kräver striktare efterlevnad av icke-spridningsavtalets nedrustningsprincip. Resolutionen har fått stöd av</p>

²¹ Danske Bank, Första till Fjärde AP-fondens Etikråd, KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland, PPGM (Holland)

över 150 länder men på grund av säkerhetsrådets beslutanderätt när det gäller säkerhetsfrågor är resolutionen inte tvingande för kärnvapenländerna.

Klustervapen

- Konventionen mot klustervapen (2008)
- Genèvekonventionerna (tilläggsprotokoll 1977)

Klustervapen är förbjudna enligt den internationella Konventionen mot klustervapen eftersom de till största del drabbar civila. Konventionen har skrivits under av över 110 länder, däribland de flesta länder i Europa inklusive Sverige. Klustervapen strider till sin natur mot centrala principer i Genèvekonventionerna eftersom de är svåra att begränsa till militära mål. Uppåt 98% av offren från klustervapen är civila och en stor del är barn. USA har inte undertecknat Konventionen mot klustervapen och inte ratificerat tilläggsprotokollet till Genèvekonventionen.

Slutsats

Gencorp kan kopplas till kränkningar av Icke-spridningsavtalet, Genèvekonventionerna och Konventionen mot Klustervapen.

Källor

Kärnvapen

- Don't Bank on the Bomb, 2012.
<http://www.dontbankonthebomb.com/2012/02/27/gencorp/>
- General Dynamics, 2012. <http://www.aerojet.com/capabilities/strategic.php>
- Internationella domstolen i Haag, 1996: "Advisory opinion on the Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons". <http://www.icj-cij.org/docket/index.php?p1=3&p2=4&k=e1&case=95&code=unan&p3=4>
- New Agenda Coalition, tal 2008 om modernisering.
<http://www.un.org/NPT2010/SecondSession/delegates%20statements/New%20Zealand%20%28on%20behalf%20of%20NAC%29.pdf>
- FN-resolution, A/RES/64/31, 2009: "Follow-up to nuclear disarmament obligations agreed to at the 1995 and 2000 Review Conferences of the Parties to the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons".
<http://www.un.org/News/Press/docs/2009/ga10898.doc.htm>
- Etikkrådet, Norska Statens pensionsfond utland, 2007: "Recommendation on exclusion of the company GenCorp Inc." <http://www.regjeringen.no/en/dep/fin/Selected-topics/the-government-pension-fund/responsible-investments/Recommendations-and-Letters-from-the-Advisory-Council-on-Ethics/Recommendation-on-exclusion-of-the-compa.html?id=496494>

Klustervapen

- AP-fondernas Etikråd, "Uteslutna bolag", 2012. http://www.ap4.se/upload/Etikr%C3%A5det/Dialoger/UteslutnaBolag_swe.pdf
- The Guardian, 2012: "UK banks and insurers blacklist cluster bomb manufacturers". <http://www.guardian.co.uk/business/2012/apr/09/uk-banks-blacklist-cluster-bomb-manufacturers>
- Handicap International, 2012. http://www.handicap-international.org.uk/what_we_do/landmines_cluster_munitions

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Inga av de undersökta förvaltarna äger aktier i företaget

Vedanta Resources

Tema	Miljöförstöring och kränkning av ursprungsfolks rättigheter
Land	Indien
Svartlistat av	5 av 8 förvaltare ²²
Sammanfattning	Vedanta Resources och dess indiska dotterbolag Sterlite Industries och Madras Aluminium Company kritiserar för kränkningar av mänskliga rättigheter och miljöförstöring i samband med ett gruvprojekt och raffinaderiverksamhet i Indien. Gruvan skulle anläggas i Niyamgiri Hills, ett känsligt naturområde där även ursprungsbefolkningen Dongria Kondh lever. Brittiska UD har konstaterat att företaget brutit mot internationella principer när det gäller ursprungsbefolkningens rättigheter. 2010 avslog Indiens miljödepartement företagets ansökan om att anlägga gruvan och hänvisade till att företaget brutit mot lokala miljölagar och försökt vilseleda myndigheterna. Enligt norska Etikkrådet har omfattande missförhållanden vid företagets andra gruvor rapporterats.

Relevanta konventioner och normer

- Riodeklarationen om miljö och utveckling (1992)
- Konventionen om biologisk mångfald (1992)
- FN:s deklaration om ursprungsfolks rättigheter (2007)
- ILO 169 - konventionen om ursprungsfolk och stamfolk (1989)
- UN Global Compact, principerna 1, 2, 7 och 8
- OECD Guidelines 4 och 6

Riodeklarationen föreskriver att stater måste skydda miljön för att uppnå en hållbar och rättvis utveckling. Särskilt fokus läggs på mindre utvecklade länder och länder med en känslig miljö. Stater uppmanas att upphöra med ohållbara produktionsmetoder samt se till hela befolkningens levnadsvillkor och framtida generationers intressen. Vid hot om allvarlig miljöförstöring ska försiktighetsprincipen gälla. Konventionen om biologisk mångfald föreskriver skydd och hållbar användning av jordens biologiska mångfald. Konventionerna kring ursprungsfolk ger dessa folkgrupper särskilt skydd när det gäller sociala och kulturella rättigheter. UN Global Compact och OECD Guidelines föreskriver bland annat att företag ska arbeta aktivt med att minska sin skada på miljön och inte bidra till kränkningar av mänskliga rättigheter.

²² Danske Bank, KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland, PPGM (Holland), Sjunde AP-fonden

Slutsats

Vedanta Resources kan kopplas till kränkningar av Riodeklarationen om miljö och utveckling, Konventionen om biologisk mångfald, konventioner om ursprungsfolks rättigheter samt principer inom UN Global Compact och OECD Guidelines.

Källor

- BankTrack, case profile 2012, "Bauxite mine Niyamgiri Hills", 2012.
http://www.banktrack.org/show/dodgydeals/bauxite_mine_niyamgiri_hills
- Etikrådet, Norska Statens pensionsfond utland, "Recommendation of May 15, 2007 on exclusion of Vedanta Resources Plc", 2007.
<http://www.regjeringen.no/Upload/FIN/Statens%20pensionsfond/RecommendationVedanta.pdf>
- UK Government, "Final Statement by the UK National Contact Point for the OECD Guidelines for Multinational Enterprises", 2009. www.berr.gov.uk/files/file53117.doc
- Amnesty International UK, "Generalisations omissions assumptions - The failings of Vedanta's Environmental Impact Assessments for its bauxite mine and alumina refinery in India's state of Orissa", 2011. http://www.amnesty.org.uk/uploads/documents/doc_21685.pdf
- The Guardian, "Vedanta mine plan halted by Indian government", 2010.
<http://www.guardian.co.uk/business/2010/aug/24/vedanta-mine-plan-halted-indian-government>
- AP-fondernas Etikråd, "Årsrapport 2010", 2011.
http://www.ap4.se/upload/Etikr%C3%A5det/Etikradet_Arsrapport2010.pdf

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Första till Fjärde AP-fonden	58%
Nordea	8%
Handelsbanken Fonder AB	4%
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	0%

Sterlite Industries

Tema	Miljöförstöring och kränkning av ursprungsfolks rättigheter
Land	Indien
Svartlistat av	5 av 8 förvaltare ²³
Sammanfattning	<p>Sterlite Industries kritiserar tillsammans övriga företagsgruppen Vedanta Resources för kränkningar av mänskliga rättigheter och miljöförstöring i samband med gruv- och raffinaderiverksamhet i Indien. Företagen ville expandera raffinaderiet och anlägga en gruva i Niyamgiri Hills, ett känsligt naturområde där även ursprungsbefolkningen Dongria Kondh lever. Brittiska UD har konstaterat att företagen brutit mot internationella principer när det gäller ursprungsbefolkningens rättigheter. 2010 avslag Indiens miljödepartement företagens tillståndsansökan och hänvisade till att de brutit mot lokala miljölagar och försökt vilseleda myndigheterna. Enligt norska Etikkrådet har omfattande missförhållanden vid företagens andra gruvor rapporterats.</p>

Relevanta konventioner och normer

- Riodeklarationen om miljö och utveckling (1992)
- Konventionen om biologisk mångfald (1992)
- FN:s deklaration om ursprungsfolks rättigheter (2007)
- ILO 169 - konventionen om ursprungsfolk och stamfolk (1989)
- UN Global Compact, principerna 1, 2, 7 och 8
- OECD Guidelines 4 och 6

Riodeklarationen föreskriver att stater måste skydda miljön för att uppnå en hållbar och rättvis utveckling. Särskilt fokus läggs på mindre utvecklade länder och länder med en känslig miljö. Stater uppmanas att upphöra med ohållbara produktionsmetoder samt se till hela befolkningens levnadsvillkor och framtida generationers intressen. Vid hot om allvarig miljöförstöring ska försiktighetsprincipen gälla. Konventionen om biologisk mångfald föreskriver skydd och hållbar användning av jordens biologiska mångfald. Konventionerna kring ursprungsfolk ger dessa folkgrupper särskilt skydd när det gäller sociala och kulturella rättigheter. UN Global Compact och OECD Guidelines föreskriver bland annat att företag ska arbeta aktivt med att minska sin skada på miljön och inte bidra till kränkningar av mänskliga rättigheter.

²³ Danske Bank, KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland, PPGM (Holland), Sjunde AP-fonden

Slutsats

Sterlite Industries kan kopplas till kränkningar av Riodeklarationen om miljö och utveckling, Konventionen om biologisk mångfald, konventioner om ursprungsfolks rättigheter samt principer inom UN Global Compact och OECD Guidelines.

Källor

- BankTrack, case profile 2012, "Bauxite mine Niyamgiri Hills", 2012.
http://www.banktrack.org/show/dodgydeals/bauxite_mine_niyamgiri_hills
- Etikkrådet, Norska Statens pensionsfond utland, "Recommendation of May 15, 2007 on exclusion of Vedanta Resources Plc", 2007.
<http://www.regjeringen.no/Upload/FIN/Statens%20pensjonsfond/RecommendationVedanta.pdf>
- UK Government, "Final Statement by the UK National Contact Point for the OECD Guidelines for Multinational Enterprises", 2009. www.berr.gov.uk/files/file53117.doc
- Amnesty International UK, "Generalisations omissions assumptions - The failings of Vedanta's Environmental Impact Assessments for its bauxite mine and alumina refinery in India's state of Orissa", 2011. http://www.amnesty.org.uk/uploads/documents/doc_21685.pdf
- The Guardian, "Vedanta mine plan halted by Indian government", 2010.
<http://www.guardian.co.uk/business/2010/aug/24/vedanta-mine-plan-halted-indian-government>

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Första till Fjärde AP-fonden	58%
------------------------------	-----

BAE Systems

Tema	Tillverkning av olagliga vapen
Land	Storbritannien
Svartlistat av	4 av 8 förvaltare ²⁴
Sammanfattning	<p>BAE Systems är involverat i utvecklingen av kärnvapensystem. Företagets joint-venture MBDA har utvecklat och tillverkat den franska kärnvapenmissilen ASMP-A som togs i drift 2010. BAE Systems är sedan 2007 också huvudaktör i utvecklingen av Storbritanniens nya kärnvapenbestyckade ubåt som ska ersätta nuvarande Vanguard. Kärnvapen strider till sin natur mot centrala principer inom humanitärätten och kärnvapenländernas uppgraderingsprogram kritiseras för att strida mot nedrustningsprincipen i icke-spridningsavtalet.</p>
Relevanta konventioner och normer	<p><u>Kärnvapen</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Icke-spridningsavtalet (1970)• Genèvekonventionerna (tilläggsprotokoll 1977) <p>Enligt icke-spridningsavtalet ska kärnvapenländerna i FN:s säkerhetsråd inte bara förhindra spridningen av kärnvapen till andra länder utan även verka för total nedrustning av befintliga kärnvapensystem. Det finns en bred internationell kritik mot att denna nedrustning går för långsamt och att de senaste årens uppgraderingsprogram strider mot nedrustningsprincipen i avtalet. Kärnvapen strider även till sin natur mot centrala principer inom humanitärätten, mer specifikt Genèvekonventionerna, vilket Internationella domstolen i Haag slog fast 1996. Nedrustning och icke-spridning av kärnvapen har länge varit en hörnsten i svensk utrikespolitik. Sverige ingår i New Agenda Coalition, en grupp på sju länder i FN som leder kravet om en striktare efterlevnad av icke-spridningsavtalet, inklusive ett moratorium mot uppgradering av kärnvapensystem. FN:s generalförsamling har flera gånger de senaste åren röstat om en resolution som kräver striktare efterlevnad av icke-spridningsavtalets nedrustningsprincip. Resolutionen har fått stöd av över 150 länder men på grund av säkerhetsrådets beslutanderätt när det gäller säkerhetsfrågor är resolutionen inte tvingande för kärnvapenländerna.</p>
Slutsats	BAE Systems kan kopplas till kränkningar av Icke-spridningsavtalet och Genèvekonventionerna.

²⁴ KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland, PPGM (Holland), Sjunde AP-fonden

Källor

Kärnvapen

- Don't Bank on the Bomb, "BAE Systems", 2012.
<http://www.dontbankonthebomb.com/2012/02/27/bae-systems/>
- BAE Systems, "Successor", 2012. http://www.baesystems.com/page/BAES_021295
- MBDA, "ASMPA", 2011. http://www.mbda-systems.com/mediagallery/files/asmpa_ds.pdf
- Internationella domstolen i Haag, 1996: "Advisory opinion on the Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons". <http://www.icj-cij.org/docket/index.php?p1=3&p2=4&k=e1&case=95&code=unan&p3=4>
- New Agenda Coalition, tal 2008 om modernisering.
<http://www.un.org/NPT2010/SecondSession/delegates%20statements/New%20Zealand%20%28on%20behalf%20of%20NAC%29.pdf>
- FN-resolution, A/RES/64/31, 2009: "Follow-up to nuclear disarmament obligations agreed to at the 1995 and 2000 Review Conferences of the Parties to the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons".
<http://www.un.org/News/Press/docs/2009/ga10898.doc.htm>
- Etikkrådet, Norska Statens pensionsfond utland, "Recommendation on exclusion", 2005.
<http://www.regjeringen.no/en/dep/fin/Selected-topics/the-government-pension-fund/responsible-investments/Recommendations-and-Letters-from-the-Advisory-Council-on-Ethics/Recommendation-on-exclusion.html?id=419589>

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Första till Fjärde AP-fonden	2%
Danske Bank	0%
Handelsbanken Fonder AB	0%
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	0%
SEB	0%
Swedbank Robur Fonder AB	0%

Wal-Mart

Tema	Kränkningar av fackliga rättigheter och dåliga arbetsförhållanden
Land	USA
Svartlistat av	4 av 8 förvaltare ²⁵²⁶
Sammanfattning	Wal-Mart anklagas för systematiska kränkningar av fackliga rättigheter, barnarbete, tvångsarbete och diskriminering, både i den egna verksamheten och bland underleverantörer. Företaget anses aktivt motarbeta de anställdas rättighet att bilda fackföreningar och ansluta sig fackligt vilket strider mot internationella konventioner. Wal-Mart har bland annat aktivt motarbetat lagförslag för att stärka de fackliga rättigheterna i USA och otaliga stämningsprocesser har drivits mot företaget för olagliga anställningsvillkor. Wal-Mart anklagas även för undermåliga arbetsförhållanden hos underleverantörer i låglöneländer och för att företagets kontrollarbete är för dåligt.

Relevanta konventioner och normer

- ILO:s kärnkonventioner (29, 87, 98, 105, 138, 131, 182, 100, 111)
- FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna (1948)
- UN Global Compact, princip 3, 4, 5 och 6
- OECD Guidelines, princip 5

Slutsats Wal-Mart kan kopplas till kränkningar ILO:s kärnkonventioner, mänskliga rättigheter och principer inom UN Global Compact och OECD Guidelines.

Källor

- Etikrådet, Norska Statens pensionsfond utland, "The recommendation from the Council on Ethics (Wal-Mart)", 2005. <http://www.regjeringen.no/en/dep/fin/Selected-topics/the-government-pension-fund/responsible-investments/Recommendations-and-Letters-from-the-Advisory-Council-on-Ethics/Recommendation-of-15-November-2005.html?id=450120>
- AP-fondernas Etikråd, "Årsrapport 2011", 2011. http://www.ap4.se/upload/Etikr%C3%A5det/Etikradet_2011_web_2.pdf
- N. Craig Smith & Robert J. Crawford (2006). "The Wal-Mart Supply Chain Controversy". Journal of Business Ethics Education, 143-164.
- SACOM, "Wal-Mart's Sweatshop Monitoring Fails to Catch Violations", 2007. http://sacom.hk/wp-content/uploads/2008/07/walmart_reportsacomjun2007.pdf

²⁵ Folksam, KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland, Sjunde AP-fonden

²⁶ Företaget finns även med på Första till Fjärde AP-fondens lista över företag som deras etikråd för påtryckningsdialog med.

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Första till Fjärde AP-fonden	60%
Nordea	17%
Danske Bank	6%
SEB	6%
Handelsbanken Fonder AB	4%
Swedbank Robur Fonder AB	2%
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	0%

Boeing

Tema	Tillverkning av olagliga vapen
Land	USA
Svartlistat av	4 av 8 förvaltare ²⁷
Sammanfattning	<p>Boeing är sedan 50-talet involverade i amerikanska kärnvapenprogram. Företaget utvecklade bland annat missilsystemet Minuteman och sedan 1997 ingår man i ICBM Prime Intergration Team samt The Minuteman Guidance Replacement Program som har till uppgift att underhålla och uppgradera systemet. Enligt internationella domstolen i Haag strider kärnvapen till sin natur mot centrala principer inom humanitärätten och kärnvapenländernas uppgraderingsprogram kritiserar för att strida mot nedrustningsprincipen i icke-spridningsavtalet.</p>
Relevanta konventioner och normer	<p><u>Kärnvapen</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Icke-spridningsavtalet (1970)• Genèvekonventionerna (tilläggsprotokoll 1977) <p>Enligt icke-spridningsavtalet ska kärnvapenländerna i FN:s säkerhetsråd inte bara förhindra spridningen av kärnvapen till andra länder utan även verka för total nedrustning av befintliga kärnvapensystem. Det finns en bred internationell kritik mot att denna nedrustning går för långsamt och att de senaste årens uppgraderingsprogram strider mot nedrustningsprincipen i avtalet. Kärnvapen strider även till sin natur mot centrala principer inom humanitärätten, mer specifikt Genèvekonventionerna, vilket Internationella domstolen i Haag slog fast 1996. Nedrustning och icke-spridning av kärnvapen har länge varit en hörnsten i svensk utrikespolitik. Sverige ingår i New Agenda Coalition, en grupp på sju länder i FN som leder kravet om en striktare efterlevnad av icke-spridningsavtalet, inklusive ett moratorium mot uppgradering av kärnvapensystem. FN:s generalförsamling har flera gånger de senaste åren röstat om en resolution som kräver striktare efterlevnad av icke-spridningsavtalets nedrustningsprincip. Resolutionen har fått stöd av över 150 länder men på grund av säkerhetsrådets beslutanderätt när det gäller säkerhetsfrågor är resolutionen inte tvingande för kärnvapenländerna.</p>
Slutsats	Boeing kan kopplas till kränkningar av Icke-spridningsavtalet och Genèvekonventionerna.

²⁷ KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland, PPGM (Holland), Sjunde AP-fonden

Källor

- Don't Bank on the Bomb, "Boeing", 2012.
<http://www.dontbankonthebomb.com/2012/02/27/boeing/>
- Boeing, "The Minuteman (MM) Guidance Replacement Program (GRP)", 2012.
<http://www.boeing.com/defense-space/ic/icbmsys/grp.html>
- Boeing, "Strategic Missile and Defense Systems", 2012.
<http://www.boeing.com/bds/mds/about.html>
- Defense Industry Daily, "Missile Envy: Modernizing the US ICBM Force", 2012.
<http://www.defenseindustrydaily.com/Missile-Envy-Modernizing-the-US-ICBM-Force-06059/>
- Global Security, "LGM-30 Minuteman III Modernization", 2012.
http://www.globalsecurity.org/wmd/systems/lgm-30_3-mod.htm
- Internationella domstolen i Haag, 1996: "Advisory opinion on the Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons". <http://www.icj-cij.org/docket/index.php?p1=3&p2=4&k=e1&case=95&code=unan&p3=4>
- New Agenda Coalition, tal 2008 om modernisering.
<http://www.un.org/NPT2010/SecondSession/delegates%20statements/New%20Zealand%20%28on%20behalf%20of%20NAC%29.pdf>
- FN-resolution, A/RES/64/31, 2009: "Follow-up to nuclear disarmament obligations agreed to at the 1995 and 2000 Review Conferences of the Parties to the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons".
<http://www.un.org/News/Press/docs/2009/ga10898.doc.htm>
- Etikkrådet, Norska Statens pensionsfond utland, "Recommendation on exclusion", 2005.
<http://www.regjeringen.no/en/dep/fin/Selected-topics/the-government-pension-fund/responsible-investments/Recommendations-and-Letters-from-the-Advisory-Council-on-Ethics/Recommendation-on-exclusion.html?id=419589>

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Första till Fjärde AP-fonden	2%
Nordea	2%
Danske Bank	0%
Handelsbanken Fonder AB	0%
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	0%
SEB	0%
Swedbank Robur Fonder AB	0%

EADS

Tema	Tillverkning av olagliga vapen
Land	Frankrike
Svartlistat av	4 av 8 förvaltare ²⁸
Sammanfattning	<p>EADS är sedan flera decennier involverat i franska kärnvapenprogram. Företagets dotterbolag Astrium har utvecklat och tillverkat flera kärnvapenmissiler och sedan 2004 utvecklar man ett nytt missilsystem, M51, som 2015 ska bära nya kärnstridsspetsar. EADS joint-venture MBDA har även utvecklat och tillverkat den franska kärnvapenmissilen ASMP-A som togs i drift 2010. Enligt internationella domstolen i Haag strider kärnvapen till sin natur mot centrala principer inom humanitärätten och kärnvapenländernas uppgraderingsprogram kritiserar för att strida mot nedrustningsprincipen i icke-spridningsavtalet.</p>
Relevanta konventioner och normer	<p><u>Kärnvapen</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Icke-spridningsavtalet (1970)• Genèvekonventionerna (tilläggsprotokoll 1977) <p>Enligt icke-spridningsavtalet ska kärnvapenländerna i FN:s säkerhetsråd inte bara förhindra spridningen av kärnvapen till andra länder utan även verka för total nedrustning av befintliga kärnvapensystem. Det finns en bred internationell kritik mot att denna nedrustning går för långsamt och att de senaste årens uppgraderingsprogram strider mot nedrustningsprincipen i avtalet. Kärnvapen strider även till sin natur mot centrala principer inom humanitärätten, mer specifikt Genèvekonventionerna, vilket Internationella domstolen i Haag slog fast 1996. Nedrustning och icke-spridning av kärnvapen har länge varit en hörnsten i svensk utrikespolitik. Sverige ingår i New Agenda Coalition, en grupp på sju länder i FN som leder kravet om en striktare efterlevnad av icke-spridningsavtalet, inklusive ett moratorium mot uppgradering av kärnvapensystem. FN:s generalförsamling har flera gånger de senaste åren röstat om en resolution som kräver striktare efterlevnad av icke-spridningsavtalets nedrustningsprincip. Resolutionen har fått stöd av över 150 länder men på grund av säkerhetsrådets beslutanderätt när det gäller säkerhetsfrågor är resolutionen inte tvingande för kärnvapenländerna.</p>

²⁸ Folksam, KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland, PPGM (Holland)

Slutsats

EADS kan kopplas till kränkningar av Icke-spridningsavtalet och Genèvekonventionerna.

Källor

- Don't Bank on the Bomb, "EADS", 2012.
<http://www.dontbankonthebomb.com/2012/02/27/eads/>
- EADS, "M45", 2012. <http://www.astrium.eads.net/en/programme/m-45.html>
- EADS, "M51", 2012. <http://www.astrium.eads.net/en/programme/m-51.html>
- Internationella domstolen i Haag, 1996: "Advisory opinion on the Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons". <http://www.ici-cij.org/docket/index.php?p1=3&p2=4&k=e1&case=95&code=unan&p3=4>
- New Agenda Coalition, tal 2008 om modernisering.
<http://www.un.org/NPT2010/SecondSession/delegates%20statements/New%20Zealand%20%28on%20behalf%20of%20NAC%29.pdf>
- FN-resolution, A/RES/64/31, 2009: "Follow-up to nuclear disarmament obligations agreed to at the 1995 and 2000 Review Conferences of the Parties to the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons ".
<http://www.un.org/News/Press/docs/2009/ga10898.doc.htm>

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Första till Fjärde AP-fonden	2%
Danske Bank	0%
Handelsbanken Fonder AB	0%
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	0%
SEB	0%
Swedbank Robur Fonder AB	0%

Finmeccanica

Tema	Tillverkning av olagliga vapen
Land	Frankrike
Svartlistat av	4 av 8 förvaltare ²⁹
Sammanfattning	<p>Finmeccanica är involverat i utvecklingen av kärnvapensystem. Företagets joint-venture MBDA har utvecklat och tillverkat den franska kärnvapenmissilen ASMP-A som togs i drift 2010. Enligt internationella domstolen i Haag strider kärnvapen till sin natur mot centrala principer inom humanitärätten och kärnvapenländernas uppgraderingsprogram kritiserar för att strida mot nedrustningsprincipen i icke-spridningsavtalet.</p>
Relevanta konventioner och normer	<p><u>Kärnvapen</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Icke-spridningsavtalet (1970)• Genèvekonventionerna (tilläggsprotokoll 1977) <p>Enligt icke-spridningsavtalet ska kärnvapenländerna i FN:s säkerhetsråd inte bara förhindra spridningen av kärnvapen till andra länder utan även verka för total nedrustning av befintliga kärnvapensystem. Det finns en bred internationell kritik mot att denna nedrustning går för långsamt och att de senaste årens uppgraderingsprogram strider mot nedrustningsprincipen i avtalet. Kärnvapen strider även till sin natur mot centrala principer inom humanitärätten, mer specifikt Genèvekonventionerna, vilket Internationella domstolen i Haag slog fast 1996. Nedrustning och icke-spridning av kärnvapen har länge varit en hörnsten i svensk utrikespolitik. Sverige ingår i New Agenda Coalition, en grupp på sju länder i FN som leder kravet om en striktare efterlevnad av icke-spridningsavtalet, inklusive ett moratorium mot uppgradering av kärnvapensystem. FN:s generalförsamling har flera gånger de senaste åren röstat om en resolution som kräver striktare efterlevnad av icke-spridningsavtalets nedrustningsprincip. Resolutionen har fått stöd av över 150 länder men på grund av säkerhetsrådets beslutanderätt när det gäller säkerhetsfrågor är resolutionen inte tvingande för kärnvapenländerna.</p>
Slutsats	Finmeccanica kan kopplas till kränkningar av Icke-spridningsavtalet och Genèvekonventionerna.
Källor	

²⁹ KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland, PPGM (Holland), Sjunde AP-fonden

Kärnvapen

- Don't Bank on the Bomb, "Finmeccanica", 2012.
<http://www.dontbankonthebomb.com/2012/02/27/finmeccanica/>
- MBDA, "ASMPA", 2011. http://www.mbda-systems.com/mediagallery/files/asmpa_ds.pdf
- Internationella domstolen i Haag, 1996: "Advisory opinion on the Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons". <http://www.icj-cij.org/docket/index.php?p1=3&p2=4&k=e1&case=95&code=unan&p3=4>
- New Agenda Coalition, tal 2008 om modernisering.
<http://www.un.org/NPT2010/SecondSession/delegates%20statements/New%20Zealand%20%28on%20behalf%20of%20NAC%29.pdf>
- FN-resolution, A/RES/64/31, 2009: "Follow-up to nuclear disarmament obligations agreed to at the 1995 and 2000 Review Conferences of the Parties to the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons".
<http://www.un.org/News/Press/docs/2009/ga10898.doc.htm>
- Etikkrådet, Norska Statens pensionsfond utland, "Recommendation on exclusion", 2005.
<http://www.regjeringen.no/en/dep/fin/Selected-topics/the-government-pension-fund/responsible-investments/Recommendations-and-Letters-from-the-Advisory-Council-on-Ethics/Recommendation-on-exclusion.html?id=419589>

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Första till Fjärde AP-fonden	2%
Handelsbanken Fonder AB	0%
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	0%
Swedbank Robur Fonder AB	0%

Honeywell International

Tema	Tillverkning av olagliga vapen
Land	USA
Svartlistat av	4 av 8 förvaltare ³⁰
Sammanfattning	<p>Honeywell International är involverat i amerikanska kärnvapenprogram. Företaget driver bland annat Kansas City Plant som är en av de centrala anläggningarna för tillverkning av komponenter till amerikanska kärnvapen. Honeywell ingår även i uppgraderingsprogrammet för kärnvapensystemet Trident D5 II. Enligt internationella domstolen i Haag strider kärnvapen till sin natur mot centrala principer inom humanitärätten och kärnvapenländernas uppgraderingsprogram kritiserar för att strida mot nedrustningsprincipen i icke-spridningsavtalet.</p>
Relevanta konventioner och normer	<p><u>Kärnvapen</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Icke-spridningsavtalet (1970)• Genèvekonventionerna (tilläggsprotokoll 1977) <p>Enligt icke-spridningsavtalet ska kärnvapenländerna i FN:s säkerhetsråd inte bara förhindra spridningen av kärnvapen till andra länder utan även verka för total nedrustning av befintliga kärnvapensystem. Det finns en bred internationell kritik mot att denna nedrustning går för långsamt och att de senaste årens uppgraderingsprogram strider mot nedrustningsprincipen i avtalet. Kärnvapen strider även till sin natur mot centrala principer inom humanitärätten, mer specifikt Genèvekonventionerna, vilket Internationella domstolen i Haag slog fast 1996. Nedrustning och icke-spridning av kärnvapen har länge varit en hörnsten i svensk utrikespolitik. Sverige ingår i New Agenda Coalition, en grupp på sju länder i FN som leder kravet om en striktare efterlevnad av icke-spridningsavtalet, inklusive ett moratorium mot uppgradering av kärnvapensystem. FN:s generalförsamling har flera gånger de senaste åren röstat om en resolution som kräver striktare efterlevnad av icke-spridningsavtalets nedrustningsprincip. Resolutionen har fått stöd av över 150 länder men på grund av säkerhetsrådets beslutanderätt när det gäller säkerhetsfrågor är resolutionen inte tvingande för kärnvapenländerna.</p>
Slutsats	Honeywell International kan kopplas till kränkningar av Icke-spridningsavtalet och Genèvekonventionerna.

³⁰ KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland, PPGM (Holland), Sjunde AP-fonden

Källor

- Don't Bank on the Bomb, "Honeywell International", 2012.
<http://www.dontbankonthebomb.com/2012/02/27/honeywell-international/>
- Defense Industry Daily, "Trident II D5 Missile: Keeping Up with Changing Times", 2012.
<http://www.defenseindustrydaily.com/Trident-II-D5-Missile-Keeping-Up-with-Changing-Times-06037/>
- Internationella domstolen i Haag, 1996: "Advisory opinion on the Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons". <http://www.icj-cij.org/docket/index.php?p1=3&p2=4&k=e1&case=95&code=unan&p3=4>
- New Agenda Coalition, tal 2008 om modernisering.
<http://www.un.org/NPT2010/SecondSession/delegates%20statements/New%20Zealand%20%28on%20behalf%20of%20NAC%29.pdf>
- FN-resolution, A/RES/64/31, 2009: "Follow-up to nuclear disarmament obligations agreed to at the 1995 and 2000 Review Conferences of the Parties to the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons ".
<http://www.un.org/News/Press/docs/2009/ga10898.doc.htm>

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Första till Fjärde AP-fonden	2%
Nordea	2%
Danske Bank	0%
Handelsbanken Fonder AB	0%
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	0%
Swedbank Robur Fonder AB	0%

Dongfeng Motor Group Company Ltd.

Tema	Kränkningar av vapenembargo
Land	Burma
Svartlistat av	4 av 8 förvaltare ³¹
Sammanfattning	Dongfeng Motor Group Company är ett kinesiskt företag som anklagas för att ha exporterat militära fordon till burmesiska regimen. Enligt Etikkrådet vid Norska Statens pensionsfond bekräftade företaget 2008 att man dittills sålt 900 militära lastbilar till Burma. Sedan 1990-talet har både EU och USA sanktioner mot Burma på grund av regimen förtryck av befolkningen. Sanktionerna gäller framförallt export av krigsmateriel till landet.

Relevanta konventioner och normer

- EU:s sanktioner mot Burma 2010/232/CFSP
- USA:s exportförbud gällande Burma
- FN:s deklaration om mänskliga rättigheter (1948)
- UN Global Compact, principerna 1 och 2
- OECD Guidelines, princip 4

EU och USA har infört sanktioner mot Burma på grund av regimen förtryck och kränkningar av mänskliga rättigheter. Sanktionerna gäller framförallt militära produkter och gäller alla former av krigsmateriel. FN:s säkerhetsråd har inte utfärdat några sanktioner mot landet eftersom framförallt Kina motsätter sig det. På grund av en positiv utveckling i landet beslutade EU i april 2012 att sanktionerna gällande allt annat än krigsmateriel ska lyftas under ett år.

Slutsats Dongfeng Motor Group Company kan kopplas till kränkningar av mänskliga rättigheter och agerar i konflikt med europiska och amerikanska sanktioner mot landet.

Källor

- Etikkrådet, Norska Statens pensionsfond utland, "Recommendation on exclusion", 2009. http://www.regjeringen.no/upload/FIN/Statens%20pensionsfond/Dongfeng_english.pdf
- BBC, "Overview of Burma sanctions", 2009. <http://news.bbc.co.uk/2/hi/asia-pacific/8195956.stm>

³¹ Danske Bank, KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland, Sjunde AP-fonden

- Europeiska rådet, "COUNCIL DECISION 2010/232/CFSP - renewing restrictive measures against Burma/Myanmar", 2010 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:105:0022:0108:EN:PDF>
- US Bureau of Industry and Security, "Regional Considerations" <http://www.bis.doc.gov/policiesandregulations/regionalconsiderations.htm>
- The Guardian, "EU lifts Burma sanctions for one year", 2012. <http://www.guardian.co.uk/world/2012/apr/23/eu-lifts-burma-sanctions>
- Inspektionen för strategiska produkter, "Sanktioner mot Burma/Myanmar", 2012. <http://www.isp.se/sa/node.asp?node=1241>

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Första till Fjärde AP-fonden	4%
Handelsbanken Fonder AB	4%
Nordea	4%
SEB	4%
Swedbank Robur Fonder AB	2%

Northrop Grumman

Tema	Tillverkning av olagliga vapen
Land	USA
Svartlistat av	4 av 8 förvaltare ³²
Sammanfattning	<p>Northrop Grumman är sedan flera decennier involverade i amerikanska kärnvapenprogram. Företaget leder programmet ICBM Prime Intergration Team som har till uppgift att underhålla och uppgradera det amerikanska kärnvapensystemet Minuteman. Enligt internationella domstolen i Haag strider kärnvapen till sin natur mot centrala principer inom humanitärätten och kärnvapenländernas uppgraderingsprogram kritiserar för att strida mot nedrustningsprincipen i icke-spridningsavtalet.</p>
Relevanta konventioner och normer	<p><u>Kärnvapen</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Icke-spridningsavtalet (1970)• Genèvekonventionerna (tilläggsprotokoll 1977) <p>Enligt icke-spridningsavtalet ska kärnvapenländerna i FN:s säkerhetsråd inte bara förhindra spridningen av kärnvapen till andra länder utan även verka för total nedrustning av befintliga kärnvapensystem. Det finns en bred internationell kritik mot att denna nedrustning går för långsamt och att de senaste årens uppgraderingsprogram strider mot nedrustningsprincipen i avtalet. Kärnvapen strider även till sin natur mot centrala principer inom humanitärätten, mer specifikt Genèvekonventionerna, vilket Internationella domstolen i Haag slog fast 1996. Nedrustning och icke-spridning av kärnvapen har länge varit en hörnsten i svensk utrikespolitik. Sverige ingår i New Agenda Coalition, en grupp på sju länder i FN som leder kravet om en striktare efterlevnad av icke-spridningsavtalet, inklusive ett moratorium mot uppgradering av kärnvapensystem. FN:s generalförsamling har flera gånger de senaste åren röstat om en resolution som kräver striktare efterlevnad av icke-spridningsavtalets nedrustningsprincip. Resolutionen har fått stöd av över 150 länder men på grund av säkerhetsrådets beslutanderätt när det gäller säkerhetsfrågor är resolutionen inte tvingande för kärnvapenländerna.</p>
Slutsats	Northrop Grumman kan kopplas till kränkningar av Icke-spridningsavtalet och Genèvekonventionerna.

³² KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland, PPGM (Holland), Sjunde AP-fonden

Källor

- Don't Bank on the Bomb, "Northrop Grumman", 2012.
<http://www.dontbankonthebomb.com/2012/02/27/northrop-grumman/>
- Northrop Grumman, "ICBM Prime Integration Contract", 2012.
<http://www.ts.northropgrumman.com/products/icbm/index.html>
- Defense Industry Daily, "Missile Envy: Modernizing the US ICBM Force", 2012.
<http://www.defenseindustrydaily.com/Missile-Envy-Modernizing-the-US-ICBM-Force-06059/>
- Internationella domstolen i Haag, 1996: "Advisory opinion on the Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons". <http://www.icj-cij.org/docket/index.php?p1=3&p2=4&k=e1&case=95&code=unan&p3=4>
- New Agenda Coalition, tal 2008 om modernisering.
<http://www.un.org/NPT2010/SecondSession/delegates%20statements/New%20Zealand%20%28on%20behalf%20of%20NAC%29.pdf>
- FN-resolution, A/RES/64/31, 2009: "Follow-up to nuclear disarmament obligations agreed to at the 1995 and 2000 Review Conferences of the Parties to the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons ".
<http://www.un.org/News/Press/docs/2009/ga10898.doc.htm>
- Etikkrådet, Norska Statens pensionsfond utland, "Recommendation on exclusion", 2005.
<http://www.regjeringen.no/en/dep/fin/Selected-topics/the-government-pension-fund/responsible-investments/Recommendations-and-Letters-from-the-Advisory-Council-on-Ethics/Recommendation-on-exclusion.html?id=419589>

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Första till Fjärde AP-fonden	2%
Nordea	2%
Danske Bank	0%
Handelsbanken Fonder AB	0%
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	0%
Swedbank Robur Fonder AB	0%

Serco Group Plc

Tema	Tillverkning av olagliga vapen
Land	Storbritannien
Svartlistat av	4 av 8 förvaltare ³³
Sammanfattning	<p>Serco Group är involverat i utvecklingen av brittiska kärnvapensystem. Tillsammans med Lockheed Martin och Jacobs Engineering driver Serco Group den brittiska kärnvapenanläggningen Atomic Weapons Establishment (AWE). Anläggningen underhåller och tillverkar Storbritanniens kärnstridsspetsar och är involverat i uppgraderingen av kärnvapensystemet Trident. Enligt internationella domstolen i Haag strider kärnvapen till sin natur mot centrala principer inom humanitärätten och kärnvapenländernas uppgraderingsprogram kritiserar för att strida mot nedrustningsprincipen i icke-spridningsavtalet.</p>
Relevanta konventioner och normer	<p><u>Kärnvapen</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Icke-spridningsavtalet (1970)• Genèvekonventionerna (tilläggsprotokoll 1977) <p>Enligt icke-spridningsavtalet ska kärnvapenländerna i FN:s säkerhetsråd inte bara förhindra spridningen av kärnvapen till andra länder utan även verka för total nedrustning av befintliga kärnvapensystem. Det finns en bred internationell kritik mot att denna nedrustning går för långsamt och att de senaste årens uppgraderingsprogram strider mot nedrustningsprincipen i avtalet. Kärnvapen strider även till sin natur mot centrala principer inom humanitärätten, mer specifikt Genèvekonventionerna, vilket Internationella domstolen i Haag slog fast 1996. Nedrustning och icke-spridning av kärnvapen har länge varit en hörnsten i svensk utrikespolitik. Sverige ingår i New Agenda Coalition, en grupp på sju länder i FN som leder kravet om en striktare efterlevnad av icke-spridningsavtalet, inklusive ett moratorium mot uppgradering av kärnvapensystem. FN:s generalförsamling har flera gånger de senaste åren röstat om en resolution som kräver striktare efterlevnad av icke-spridningsavtalets nedrustningsprincip. Resolutionen har fått stöd av över 150 länder men på grund av säkerhetsrådets beslutanderätt när det gäller säkerhetsfrågor är resolutionen inte tvingande för kärnvapenländerna.</p>

³³ KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland, PPGM (Holland), Sjunde AP-fonden

Slutsats Serco Group kan kopplas till kränkningar av Icke-spridningsavtalet och Genèvekonventionerna.

Källor

Kärnvapen

- Don't Bank on the Bomb, "Serco Group", 2012.
<http://www.dontbankonthebomb.com/2012/02/26/serco/>
- Serco Group, "Atomic Weapons Establishment", 2012.
<http://www.serco.com/markets/defence/awe.asp>
- Atomic Weapons Establishment, www.awe.co.uk
- Internationella domstolen i Haag, 1996: "Advisory opinion on the Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons". <http://www.icj-cij.org/docket/index.php?p1=3&p2=4&k=e1&case=95&code=unan&p3=4>
- New Agenda Coalition, tal 2008 om modernisering.
<http://www.un.org/NPT2010/SecondSession/delegates%20statements/New%20Zealand%20%28on%20behalf%20of%20NAC%29.pdf>
- FN-resolution, A/RES/64/31, 2009: "Follow-up to nuclear disarmament obligations agreed to at the 1995 and 2000 Review Conferences of the Parties to the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons".
<http://www.un.org/News/Press/docs/2009/ga10898.doc.htm>
- Etikrådet, Norska Statens pensionsfond utland, "The recommendation from the Council on Ethics", 2008. <http://www.regjeringen.no/en/dep/fin/Selected-topics/the-government-pension-fund/responsible-investments/Recommendations-and-Letters-from-the-Advisory-Council-on-Ethics/Recommendation-on-the-exclusion-of-the-c.html?id=496487>

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Första till Fjärde AP-fonden	2%
Nordea	2%
Handelsbanken Fonder AB	0%
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	0%
Swedbank Robur Fonder AB	0%

Safran SA

Tema	Tillverkning av olagliga vapen
Land	Frankrike
Svartlistat av	4 av 8 förvaltare ³⁴
Sammanfattning	<p>Safran ingår i det franska kärnvapenprogrammet som sedan 2004 utvecklar ett nytt missilsystem, M51, som från 2015 ska bära nya kärnstridsspetsar. Företagets dotterbolag SNECMA och Sagem levererar driv och navigationssystemen till M51. Enligt internationella domstolen i Haag strider kärnvapen till sin natur mot centrala principer inom humanitärrätten och kärnvapenländernas uppgraderingsprogram kritiserar för att strida mot nedrustningsprincipen i icke-spridningsavtalet.</p>
Relevanta konventioner och normer	<p><u>Kärnvapen</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Icke-spridningsavtalet (1970)• Genèvekonventionerna (tilläggsprotokoll 1977) <p>Enligt icke-spridningsavtalet ska kärnvapenländerna i FN:s säkerhetsråd inte bara förhindra spridningen av kärnvapen till andra länder utan även verka för total nedrustning av befintliga kärnvapensystem. Det finns en bred internationell kritik mot att denna nedrustning går för långsamt och att de senaste årens uppgraderingsprogram strider mot nedrustningsprincipen i avtalet. Kärnvapen strider även till sin natur mot centrala principer inom humanitärrätten, mer specifikt Genèvekonventionerna, vilket Internationella domstolen i Haag slog fast 1996. Nedrustning och icke-spridning av kärnvapen har länge varit en hörnsten i svensk utrikespolitik. Sverige ingår i New Agenda Coalition, en grupp på sju länder i FN som leder kravet om en striktare efterlevnad av icke-spridningsavtalet, inklusive ett moratorium mot uppgradering av kärnvapensystem. FN:s generalförsamling har flera gånger de senaste åren röstat om en resolution som kräver striktare efterlevnad av icke-spridningsavtalets nedrustningsprincip. Resolutionen har fått stöd av över 150 länder men på grund av säkerhetsrådets beslutanderätt när det gäller säkerhetsfrågor är resolutionen inte tvingande för kärnvapenländerna.</p>
Slutsats	Safran kan kopplas till kränkningar av Icke-spridningsavtalet och Genèvekonventionerna.

³⁴ KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland, PPGM (Holland), Sjunde AP-fonden

Källor

- Don't Bank on the Bomb, "Safran SA", 2012.
<http://www.dontbankonthebomb.com/2012/02/26/safran/>
- EADS, "M51", 2012. <http://www.astrium.eads.net/en/programme/m-51.html>
- Internationella domstolen i Haag, 1996: "Advisory opinion on the Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons". <http://www.icj-cij.org/docket/index.php?p1=3&p2=4&k=e1&case=95&code=unan&p3=4>
- New Agenda Coalition, tal 2008 om modernisering.
<http://www.un.org/NPT2010/SecondSession/delegates%20statements/New%20Zealand%20%28on%20behalf%20of%20NAC%29.pdf>
- FN-resolution, A/RES/64/31, 2009: "Follow-up to nuclear disarmament obligations agreed to at the 1995 and 2000 Review Conferences of the Parties to the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons ".
<http://www.un.org/News/Press/docs/2009/ga10898.doc.htm>
- Etikkrådet, Norska Statens pensionsfond utland, "Recommendation on exclusion", 2005.
<http://www.regjeringen.no/en/dep/fin/Selected-topics/the-government-pension-fund/responsible-investments/Recommendations-and-Letters-from-the-Advisory-Council-on-Ethics/Recommendation-on-exclusion.html?id=419589>

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Första till Fjärde AP-fonden

2%

Freeport McMoran

Tema	Miljöförstöring och kränkning av ursprungsfolks rättigheter
Land	Indonesien
Svartlistat av	3 av 8 förvaltare ³⁵³⁶
Sammanfattning	<p>Freeport McMoran är kopplat till omfattande miljöförstöring och kränkningar av mänskliga rättigheter i Västpapua i Indonesien. Företagets gruva Grasberg tillämpar en avfallsmetod som förstört ett 120km långt flodsystem i ett naturområde med hög biologisk mångfald. Angränsande ligger regnskogsområdet Lorentz National Park som är med på UNESCO:s världsarvslista och man är orolig för att även det området ska påverkas av utsläppen. Avfallsmetoden som företaget använder anses oacceptabel av gruvbranschen, Världsbanken och är även förbjuden i de flesta länder, inklusive Freeports hemland USA. Gruvverksamheten och miljöförstöringen har drabbat ursprungsbefolkningen i området som protesterat mot gruvan med våldsamerheter som följd. Även anställda har protesterat och strejkat på grund av dåliga arbetsvillkor. Företaget kritiseras för att ha betalat stora summor till militären för beskydd och militären anklagas för våldsamma övergrepp mot protesterande där flera personer dödats.</p>

Relevanta konventioner och normer

- Riodeklarationen om miljö och utveckling (1992)
- Konventionen om biologisk mångfald (1992)
- FN:s deklaration om ursprungsfolks rättigheter (2007)
- ILO 169 - konventionen om ursprungsfolk och stamfolk (1989)
- UN Global Compact, principerna 1, 2, 7 och 8
- OECD Guidelines 4 och 6

Riodeklarationen föreskriver att stater måste skydda miljön för att uppnå en hållbar och rättvis utveckling. Särskilt fokus läggs på mindre utvecklade länder och länder med en känslig miljö. Stater uppmanas att upphöra med ohållbara produktionsmetoder samt se till hela befolkningens levnadsvillkor och framtida generationers intressen. Vid hot om allvarlig miljöförstöring ska försiktighetsprincipen gälla. Konventionen om biologisk mångfald föreskriver skydd och hållbar användning av jordens biologiska mångfald. Konventionerna kring ursprungsfolk ger dessa folkgrupper särskilt skydd när det gäller sociala

³⁵ Folksam, KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland

³⁶ Företaget finns även med på Första till Fjärde AP-fondens lista över företag som deras etikråd för påtryckningsdialog med.

och kulturella rättigheter. UN Global Compact och OECD Guidelines föreskriver bland annat att företag ska arbeta aktivt med att minska sin skada på miljön och inte bidra till kränkningar av mänskliga rättigheter.

Slutsats

Freeport McMoran kan kopplas till kränkningar av Riodeklarationen om miljö och utveckling, Konventionen om biologisk mångfald, konventioner om ursprungsfolks rättigheter samt principer inom UN Global Compact och OECD Guidelines.

Källor

- BankTrack, case profile 2012, "Grasberg gold and copper mine", 2012.
http://www.banktrack.org/show/dodgydeals/grasberg_gold_and_copper_mine#tab_dodgydeals_basics
- Etikrådet, Norska Statens pensionsfond utland," The recommendation from the Council on Ethics (Freeport)", 2006.
http://www.regjeringen.no/upload/FIN/Statens%20pensjonsfond/Recommendation%20_15_February_2006.pdf
- Världsbanken, "World Bank Extractive Industries Review Advisory Group", 2003.
<http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/TOPICS/EXTOGMC/0,,contentMDK:20605112~menuPK:592071~pagePK:148956~piPK:216618~theSitePK:336930,00.html>
- Swedwatch, "AP-fonder försöker påverka kritiserat gruvbolag", 2009.
<http://www.swedwatch.org/sv/rapporter/ap-fonder-forsoker-paverka-kritiserat-gruvbolag>
- The Guardian, "Protesters killed in Indonesia mine strike", 2011.
http://www.ap4.se/upload/Etikr%C3%A5det/Etikradet_Arsrapport2010.pdf
- AP-fondernas Etikråd, "Årsrapport 2011", 2012.
http://www.ap4.se/upload/Etikr%C3%A5det/Etikradet_2011_web_2.pdf

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Första till Fjärde AP-fonden	56%
Swedbank Robur Fonder AB	10%
Danske Bank	4%
Handelsbanken Fonder AB	4%
Nordea	4%
SEB	4%
SPP	4%
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	0%

Rio Tinto

Tema	Miljöförstöring och kränkning av ursprungsfolks rättigheter
Land	Indonesien
Svartlistat av	3 av 8 förvaltare ³⁷³⁸
Sammanfattning	<p>Rio Tinto är kopplat till omfattande miljöförstöring och kränkningar av mänskliga rättigheter genom sin involvering i Grasberg-gruvan i Indonesien. Gruvan är en av få i världen som tippas gruvavfallet direkt i en flod vilket förstört ett 120km långt flodsystem i ett naturområde med hög biologisk mångfald. Avfallsmetoden som gruvan använder anses oacceptabel av gruvbranschen, Världsbanken och är även förbjuden i de flesta länder, inklusive Rio Tintos hemländer Australien och Storbritannien. Angränsande ligger regnskogsområdet Lorentz National Park på UNESCO:s världsarvslista och man är även orolig för att området ska påverkas av utsläppen. Ursprungsbefolkningen i området har protesterat mot gruvverksamheten och miljöförstörelsen. Protester mot företaget har lett till våldsamheter, både mot lokalbefolkningen och anställda. Grasberggruvan drivs av företaget Freeport McMoran men Rio Tinto har finansierat en större del av gruvan mot att de får del av intäkterna. Freeport McMoran kritiseras för att ha betalat stora summor till militären för beskydd och militären anklagas för våldsamma övergrepp mot protesterande där flera personer dödats.</p>

Relevanta konventioner och normer

- Riodeklarationen om miljö och utveckling (1992)
- Konventionen om biologisk mångfald (1992)
- FN:s deklaration om ursprungsfolks rättigheter (2007)
- ILO 169 - konventionen om ursprungsfolk och stamfolk (1989)
- UN Global Compact, principerna 1, 2, 7 och 8
- OECD Guidelines 4 och 6

Riodeklarationen föreskriver att stater måste skydda miljön för att uppnå en hållbar och rättvis utveckling. Särskilt fokus läggs på mindre utvecklade länder och länder med en känslig miljö. Stater uppmanas att upphöra med ohållbara produktionsmetoder samt se till hela befolkningens levnadsvillkor och framtida generationers intressen. Vid hot om allvarlig miljöförstöring ska försiktighetsprincipen gälla. Konventionen om biologisk mångfald föreskriver skydd och hållbar

³⁷ Folksam, KLP Pension (Norge), Norska Statens pensionsfond utland

³⁸ Företaget finns även med på Första till Fjärde AP-fondens lista över företag som deras etikråd för påtryckningsdialog med.

användning av jordens biologiska mångfald. Konventionerna kring ursprungsfolk ger dessa folkgrupper särskilt skydd när det gäller sociala och kulturella rättigheter. UN Global Compact och OECD Guidelines föreskriver bland annat att företag ska arbeta aktivt med att minska sin skada på miljön och inte bidra till kränkningar av mänskliga rättigheter.

Slutsats

Rio Tinto kan kopplas till kränkningar av Riodeklarationen om miljö och utveckling, Konventionen om biologisk mångfald, konventioner om ursprungsfolks rättigheter samt principer inom UN Global Compact och OECD Guidelines.

Källor

- BankTrack, case profile 2012, "Grasberg gold and copper mine", 2012.
http://www.banktrack.org/show/dodgydeals/grasberg_gold_and_copper_mine#tab_dodgydeals_basics
- Etikrådet, Norska Statens pensionsfond utland, "The recommendation from the Council on Ethics (Rio Tinto)", 2008.
<http://www.regjeringen.no/upload/FIN/etik/Recommendation%20RT.pdf>
- Världsbanken, "World Bank Extractive Industries Review Advisory Group", 2003.
<http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/TOPICS/EXTOGMC/0,,contentMDK:20605112~menuPK:592071~pagePK:148956~piPK:216618~theSitePK:336930,00.html>
- Swedwatch, "AP-fonder försöker påverka kritiserat gruvbolag", 2009.
<http://www.swedwatch.org/sv/rapporter/ap-fonder-forsoker-paverka-kritiserat-gruvbolag>
- The Guardian, "Protesters killed in Indonesia mine strike", 2011.
<http://www.guardian.co.uk/world/2011/oct/10/indonesian-forces-striking-mine-workers>
- AP-fondernas Etikråd, "Årsrapport 2011", 2012.
http://www.ap4.se/upload/Etikr%C3%A5det/Etikradet_2011_web_2.pdf

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Första till Fjärde AP-fonden	31%
Danske Bank	4%
Handelsbanken Fonder AB	4%
Nordea	4%
SEB	4%
SPP	4%
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	0%
Swedbank Robur Fonder AB	2%

Royal Dutch Shell

Tema	Miljöförstöring och kränkningar av mänskliga rättigheter
Land	Nigeria
Svartlistat av	1 av 8 förvaltare ³⁹
Sammanfattning	<p>Nigerdeltat i södra Nigeria räknas som ett av världens mest förorenade områden till följd av oljeutvinningen som pågått där i över 50 år. Shell är det största utländska oljebolaget i området och har varit verksamt där under hela perioden. Enligt FN har utvinningen lett till omfattande miljöförstöring och bidragit till kränkningar av mänskliga rättigheter och våldsamheter i regionen. Uppemot 1,5 miljoner ton olja har hittills läckt ut i naturen vilket motsvarar utsläppet från Exxon Valdes i Alaska årligen i 50 år. Miljöförstöringen har i stor utsträckning förstört lokalbefolkningens försörjningsmöjligheter samtidigt som oljan genererat enorma intäkter till företag och staten. Enligt flera organisationer, däribland Amnesty och Friends of the Earth, agerar Shell otillräckligt för att förebygga fortsatta utsläpp och företaget kritiseras för att inte ta sitt ansvar för de historiska utsläppen genom att bland annat sanera området. FN:s miljöorgan UNEP pekade nyligen ut Shell tillsammans med det statliga nigerianska oljebolaget som huvudansvariga för miljöförstöringen. Det krävs enligt UNEP den största saneringen i världen för att återställa miljön.</p>

Relevanta konventioner och normer

- Riodeklarationen om miljö och utveckling (1992)
- FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna (1948)
- UN Global Compact, principerna 2, 7 och 8
- OECD Guidelines 4 och 6

Riodeklarationen föreskriver att stater måste skydda miljön för att uppnå en hållbar och rättvis utveckling. Särskilt fokus läggs på mindre utvecklade länder och länder med en känslig miljö. Stater uppmanas att upphöra med ohållbara produktionsmetoder samt se till hela befolkningens levnadsvillkor och framtida generationers intressen. Vid hot om allvarig miljöförstöring ska försiktighetsprincipen gälla. FN-konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter ger ett lands medborgare rätt till social trygghet, tillfredsställande levnadsstandard, hälsa och arbete. UN Global Compact och OECD

³⁹ Sjunde AP-fonden

Guidelines föreskriver bland annat att företag ska arbeta aktivt med att minska sin skada på miljön.

Slutsats

Royal Dutch Shell kan kopplas till kränkningar av Riodeklarationen om miljö och utveckling, de mänskliga rättigheterna samt principer inom UN Global Compact och OECD Guidelines.

Källor

- United Nations Environment Programme (UNEP), "UNEP Ogoniland Oil Assessment", 2011.
<http://www.unep.org/newscentre/Default.aspx?DocumentID=2649&ArticleID=8827&l=en>
- Amnesty, "The 'true' tragedy", 2011.
<http://resources1.mynewsdesk.com/files/71d70926305a56b188e273c1a3428b66/resources/ResourceAttachedDocument/niger-delta-true-tragedy.pdf>
- WWF mfl, "Niger Delta Natural Resource Damage Assessment and Restoration Project", 2011?
http://cmsdata.iucn.org/downloads/niger_delta_natural_resource_damage_assessment_and_restoration_project_recommendation.doc
- Reuters, "U.N. slams Shell as Nigeria needs biggest ever oil clean-up", 2011.
<http://www.reuters.com/article/2011/08/04/us-nigeria-ogoniland-idUSTRE7734MQ20110804>

Fondförvaltare som äger aktier i företaget och betyget på deras påtryckningsarbete gällande fallet

Nordea	40%
AMF	6%
Danske Bank	6%
Folksam	6%
Folksam LO Fond	6%
Första till Fjärde AP-fonden	6%
SEB	6%
Skandia	6%
SPP	6%
Handelsbanken Fonder AB	4%
Swedbank Robur Fonder AB	2%
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	0%